

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

40. ČÍSLO / XV. ROČNÍK

9 Kč (12 Sk)

7. ŘÍJNA 2007

Z obsahu:

Svatý Jan Zlatoustý
Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
19. září 2007
- strana 2 -

**Biskup Hnilica
a Matka Tereza**
- strana 4 -

**Bartolo Longo - velký
apoštol růžence**
- strana 6 -

**Monstrance
a námořní bitva u Lepanta**
Kurt Scheueur
a Siegfried Hoffman
- strana 8 -

**„Bez dne Páně
nemůžeme žít“**
Homilie Benedikta XVI.
při mši svaté
v domě sv. Štěpána
ve Vídni 9. 9. 2007
- strana 10 -

„Nebudete toho litovat“
Sestra Emmanuela
- strana 11 -

**Přítomnost andělů
při mši svaté**
Bernard Spinger
- strana 12 -

Před Lepantem a po něm
- strana 13 -

„U příležitosti 30. výročí biskupského svěcení, několik měsíců před atentátem, přinesl jsem papeži Janu Pavlovi II. sochu fatimské Panny Marie. Byla určena pro Rusko a chtěl jsem, aby ji požehnal. Po požehnání papež políbil růženec, který drží Panna Maria, sklonil se pod její ruku, jako by přijímal její požehnání. Na rozloučenou mi řekl: »Pavle, Rusko je nejpotřebnější a nejtěžší misijní území. Seber nejlepší síly v Církvi a pošli je tam!«“

Biskup Pavol Hnilica

Na letošní rok připadá tisíce šestisté výročí smrti Jana Zlatouštího. Jan z Antiochie, zvaný Chrysostomos – Zlatouštý, můžeme říci, je pro svou výřečnost živý ještě dnes, a to také pro své dílo. Jeden anonymní kopista zanechal zápis, že byl „vůči celému světu jako křižující se blesky“. Podobně jako věřícím jeho doby, kteří ho byli opakovaně znavováni kvůli jeho vyhnanstvím, dovolují jeho knihy i nám, abychom s ním žili navzdory jeho nepřítomnosti. To totiž sám doporučoval v jednom dopise z vyhnanství (srov. *A Olimpiade, Lettera* 8,45).

Narodil se kolem roku 349 v Antiochii v Sýrii (dnes Antakya na jihu Turecka), asi 11 let se věnoval kněžské službě, a to až do roku 397, kdy byl jmenován biskupem v Konstantinopoli. V hlavním městě císařství vykonával biskupskou službu až do dvojího vyhnanství, které následovalo krátce po sobě mezi léty 403 a 407. Dnes se budeme věnovat antiochijským létům Zlatouštího.

Příprava pro život

Otec mu zemřel, když byl malým chlapcem, a žil pak se svou matkou Antusou, která do něho vlila vybranou lidskou citlivost a hlubokou křesťanskou zbožnost. Absolvoval studium na nižší i vyšší škole a korunoval je kurzy filozofie a rétoriky, kde měl jako učitele Libania, pohana, který byl nejslavnějším řečníkem své doby. V jeho škole se stal Jan největším řečníkem pozdního řeckého starověku. Byl pokřtěn v roce 368 a do církevního života uveden biskupem Melociem, který ho roku 371 ustanovil lektorem. To znamenalo oficiální vstup Chrysostoma na církevní dráhu. Absolvoval v letech 367 až 372 *ascetarium*, určitou formu semináře, spolu se skupinou mladých mužů, kteří se později stali biskupy, a to pod vedením slavného exegety Diodora z Tarsu, který

Svatý Jan Zlatouštý

vedl Jana do historicko-literární exegeze, charakteristické pro antiochijskou tradici.

Léta poustevnické samoty

Na čtyři roky se uchýlil mezi poustevníky v blízkosti hory Solpio. Pak pokračoval v životě v samotě další dva roky v jedné jeskyni pod vedením jednoho „starce“. V tomto období se věnoval pouze meditaci „o zákonech Krista“, o evangeliu a zvláště o dopisech svatě-

ho Pavla. Onemocněl a nemohl pečovat sám o sebe, a musel se proto vrátit do křesťanského společenství v Antiochii (srov. *Paladio, Vita* 5). Jak říká životopisec, Pán zasáhl nemocí v pravou chvíli, aby umožnil Janovi následovat své povolání. A opravdu, jak sám napsal, že postaven před úkol zvolit si buďto nepřijemnosti mezi vládou a Církví, nebo ticho poustevnického života, tisíckrát by dal přednost pastorační službě (srov. *Sul sa-*

cerdozio, 6,7). Právě k té se cítil Zlatouštý povolán. A zde se uskutěční historický obrat v dějinách jeho povolání: bude pastýřem duší na plný úvazek! Důvěrné seznámení s Božím slovem, které si vypěstoval v poustevnických letech, v něm dozrálo na neodolatelnou naléhavost hlásat evangelium, dát druhým to, co sám přijal v letech meditace. Misijní ideál ho jakožto zapálenou duši vrhl do pastorační péče.

Pastorační horlivost

Mezi roky 378 a 379 se vrátil do města. Jako jáhen v roce 381 a kněz v roce 386 se stal slavným kazatelem v chrámech svého města. Hlásal homilie proti ariánům, které střídal s připomínkou antiochijských mučedníků a s jinými kázáními o hlavních liturgických slavnostech: jedná se o velkou nauku víry v Krista také ve světle jeho svatých. Rok 387 byl pro Jana „hrdinským rokem“, rokem tzv. „vzpourey soch“. Lid odmítl císařské sochy na znamení protestu proti zvýšení daní. V těchto postních dnech plných úzkosti z důvodu hrozícího trestu od císaře pronesl svých 22 plamenných *Homilií o sochách*, zaměřených na pokání a obrácení. Následovalo období pokojné pastorační péče.

Zlatouštý se řadí mezi nejplodnější Otce: zachovalo se nám jeho 17 traktátů, více než 700 autentických homilií, komentáře k Matoušovi a k Pavlovi (Listy Římanům a Korintánům, Efezanům a Židům) a 241 dopisů. Nebyl to spekulativní teolog. Předával tedy tradiční a spolehlivou nauku Církve v období teologických kontroverzí vyvolaných především arianismem, tzn. popíráním Kristova božství. Je

Pokračování na str. 5

EDITORIAL

„Pane, dej nám více víry!“ prosí apoštolové. Je to pro nás velmi aktuální prosba. Možná se nám zdá, že Pán na jejich prosbu nereagoval, ale v dalším kratičkém podobenství o „neužitečných služebnících“ jde právě o nejdůležitější podmínku víry: pokoru. Víra není nějaká magická síla, která dokáže kouzla. Víra je bezmezná důvěra založená na pokorně přijaté pravdě. V pravdě jsme tehdy, když jsme přesvědčeni o naší vlastní slabosti, nemožnosti a nicotě, o naší neužitečnosti, proti které stojí nekonečná Boží dobrotivost a všemohoucnost. Důvěra spočívá ve skálopevné jistotě, že Bůh je věrný a nikdy neopouští ty, kteří jsou jeho a přijali jeho vůli. Takovou důvěru velmi výstižně vyjadřuje Petrova věta: „Celou noc jsme pracovali, a nic jsme nechytili, ale na tvé slovo rozestřou sítě.“ Opravdová víra je však stále více úzký profil. Dokládají nám to misiónáři, kteří mají možnost porovnat víru v Evropě a v misijních zemích. Tamní „mladé církve“ se vyznačují mnohem větší, živější a opravdovější vírou, a také obdivuhodně „rostou“, zatímco my vymíráme (srov. str. 12) My na Západě jsme sice velmi vyspělí v teolo-

gii, ale před Bohem nejsou důležité akademické znalosti, ale víra. Učení zákoníci odpovídali na Ježíšovy otázky správně, ale bohužel mu neuvěřili.

Vynikající a účinnou školou víry je modlitba růžence. Čím více se někomu jeví „primitivní“, čím více se mu zdá nepochopitelné, jak toto stále „opakování zdrávasů“ může být účinné, tím větší může projevit víru a důvěru, když překoná takové neužitečné spekulace. Proč má Bůh a jeho Matka právě v této modlitbě takové zalíbení? Mělo by nám přece stačit, že slova této modlitby mají nikoliv lidský, ale božský původ. *Otče náš* nám předal Boží Syn a *Zdrávas Maria* Duch Svatý. Když tedy vytrvale voláme k nebi právě těmi slovy, která si Bůh zvolil a oblíbil a která nám sám vkládá do úst a do srdce, můžeme si být jisti, že naši vlastní prosbu „...pros za nás hříšní...“ Matka Boží nemůže oslyšet. Na stránkách tohoto čísla se setkáváme hned s několika pozoruhodnými světci. Kromě dvou laiků je to jeden biskup a jedna řeholnice a také sám papež. To, co je všechny spojuje, je právě hluboká víra a pokorná důvěra v modlitbu svatého růžence. -ls-

Síla víry

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Jsme služebníci neužiteční.

Pán tě dnes v hostině svého slova vybírá, abys posílil svou víru a důvěru. Vychází tak vstříc tvé slabosti, protože vidí, jak se tě v očekávání věci příštích zmocňuje nejednou netrpělivost a nedočkavost. Vypros si u Ducha Svatého milost, aby tvá skleslost nebyla nikdy překážkou Ježíšovy velké milosti.

Máš podobný pocit jako prorok, že již dosti dlouho voláš a křičíš o pomoc, a Pán jako by tě neslyšel? Připadá ti, že je to už k nesnesení dívat se *na násilí, jak povstávají hádky a rozlévá se svár?* Zdá se ti, že už to překročilo všechny meze?

Uvědom si, že jsi jen služebník. *Služebník není větší než Pán.*⁽¹⁾ Bezpráví a zpusťování se týká především jeho. To, co vidíš a prožíváš ty, je ve skutečnosti jen slabá ozvěna toho, co musí snášet On a jeho království.

Ale i když tě to oprávněně skličuje, nesmíš proto hned propadat malomyslnosti. Nedal ti Pán zcela jasně na srozuměnou, že dobrota jeho Srdce nakonec zvítězí? Toto jeho zcela jisté a velké vítězství čeká přece jen na svůj *určený* čas. Proto ani na chvíli neztrácej důvěru. Vepiš si jeho slova i obsah *vidění zřetelně* do svého srdce. Můžeš si být naprosto jist, že *spěje k naplnění a nezklame. I když prodlévá, jistě se splní a nedá se zdržet.*

Důvod svého smutku a rozčarování začni proto raději hledat nejdříve sám v sobě. Nezamíloval ses příliš do své vlastní představy o brzkém a již nadcházejícím triumfu dobra a pravdy? Nečekáš vlastně v skrytu svého srdce na své vlastní vítězství, na svůj triumf nade všemi, kteří nechťejí přijmout tvůj pohled na zpusťování ani sdílet tvoje očekávání?

Pak ti nezbyvá než jít za Ježíšem a prosit jako jeho učedníci s ještě větší naléhavostí: „Pane můj, *dej mi více víry.*“ Poslouchej pozorně Ježíšovo vysvětlení. Ve skutečnosti by ti stačila víra jako docela malé semínko. O co se však musí opírat tvoje víra? Nesmíš spočívat na přesvědčení o tvé duchovní vyspělosti a ještě méně o tvých zásluhách. Dokud žiješ z představ, co všechno ty sám dokážeš udělat a změnit, co ukážeš druhým, nesvedeš vůbec nic.

Nejsi to ty, kdo může přemístit moruši i s kořeny, ale tvůj Pán. I když tě k tomu

ve svém tajemném úradku použije jako nástroj, musíš zůstat ve svém vědomí právě tímto nástrojem, protože ani nic jiného nejsi. I jako služebník jsi mimo Pánovu ruku docela neužitečný. Chceš-li však být opravdu prospěšný, měj *víru*, že On nejlépe ví, čeho je právě zapotřebí, že zná i nejlepší způsob, jak k tomu může využít právě tebe. Nepřekázej mu proto při tom svou netrpělivostí, svou nedočkavou horlivostí, svými sebejistými návrhy. Uč se vždy a ve všem přijímat jeho vedení a buď při tom docela poddajný nástroj. Nesnaž se ho předbíhat, poddej se úplně a bezvýhradně jeho vedení, a tak mu dovolíš, aby zcela svobodně ukázal i skrze tebe dokonalé, vynalézavé a udivující umění své božské moci a dobroty. Už to, že si tě najde, že je ochoten vzít tě do své ruky, ačkoliv by mohla docela dobře pracovat i bez tebe, je samo o sobě tak velkou ctí a vyznamenáním, že si nemusíš činit nároky na nějakou další odměnu. Čím více si budeš vědom své nicoty a neužitečnosti, tím více tě musí udivovat, co všechno dokáže božský Mistr vykonat s tak nedokonalým a ubohým nástrojem.

Ve svých podobenstvích ti jako na obraze ukazuje skutečnosti, které ti mají názorně přiblížit jeho úžasné pravdy. Ale to, jak si tě doopravdy cení, když tě k sobě pozvedá, nemá ve známé skutečnosti žádnou přiměřenou obdobu. Jestliže z dnešního podobenství o tvé neužitečnosti máš pocit, jako by tě ponižoval, pak je to jen proto, aby tě osvobodil od nepřiměřeného sebehodnocení, které ti brání ocenit hloubku jeho lásky, s jakou se tě ujímá. V marnotratnosti a naprosté nezištnosti své lásky se nakonec zachová zcela jinak než hospodář v jeho podobenství. On sám se opásá, aby ti umyl nohy, připravil nejvznešenější Pokrm a obloužil tě způsobem, na který by tvé zásluhy nikdy nedosáhly.

Proto *oživ v sobě plamen Božího daru a jako svěřený a drahocenný poklad ho opatruj skrze Ducha Svatého, který v tobě bydlí. Nestýchej se vyznávat veřejně, jak velkého, dobrého a štědrého máš Mistra a Pána. Nestyď se za to být jeho malou duší, jeho neužitečným nástrojem.*

A proto pojď, padni, klaněj se, poklekní před svým Tvůrcem a Pánem. On je tvůj Bůh a ty jsi jeho nástroj. Kéž bys dnes uposlechl jeho hlasu!⁽²⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Jan 15,20;

⁽²⁾ srov. resp. Žalm 95

Liturgická čtení

1. čtení - Hab 1,2-3; 2,2-4

Jak dlouho již volám o pomoc, Hospodine, ty však neslyšíš; křičím k tobě: „Násilí!“, ty však nepomáháš. Proč mi dáváš hledět na bezpráví? Mám se dívat na soužení? Zpusťování a násilí je přede mnou, povstávají hádky, rozléhá se svár.

Tu mně Hospodin odpověděl: „Napiš vidění, vyryj ho zřetelně na desky, aby ho mohl každý snadno přečíst. Na určený čas totiž ještě čeká vidění, spěje však k naplnění a nezklame. I když ještě prodlévá, počkej na ně, neboť jistě se splní, nedá se zdržet. Hle, zahynul ten, kdo nebyl upřímný v duši, spravedlivý však bude žít pro svou věrnost.“

2. čtení - 2 Tim 1,6-8.13-14

Milovaný! Vybízím tě: oživ zase plamen Božího daru, který ti byl dán vkládáním mých rukou. Vždyť Bůh nám nedal ducha bojácnosti, ale (ducha) síly, lásky a rozvážnosti! Proto se nestyď veřejně vyznávat našeho Pána, ani (se nestyď) za mě, že nosím kvůli němu pouta. Naopak: Bůh ti dej sílu, abys nesl jako já obtíže spojené s hlásáním evangelia.

Jako vzoru zdravé nauky se drž toho, cos ode mě slyšel, a měj přitom víru a lásku v Kristu Ježíši. Ten drahocenný, (tobě) svěřený poklad opatruj skrze Ducha Svatého, který v nás bydlí.

Evangelium - Lk 17,5-10

Apoštolové prosili Pána: „Dej nám více víry!“ Pán řekl: „Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko a řekli této moruši: ‚Vyrvi se i s kořeny a přesaď se do moře!‘, poslechla by vás.

Když někdo z vás má služebníka, a ten orá nebo pase, řekne mu snad, až se vrátí z pole: ‚Hned pojď a sedni si ke stolu?‘ Spíše mu přece řekne: ‚Připrav mi večeři, přepásej se a obsluhuj mě, dokud se nenajím a nenapiji. Potom můžeš jíst a pít ty.‘ Děkuje snad tomu služebníkovu, že udělal, co mu bylo přikázáno? Tak i vy, až uděláte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: ‚Jsme jenom služebníci. Udělali jsme, co jsme byli povinni udělat.‘“

S velkou radostí navštívil biskup Hnilica klášter sester Matky Terezy v Kalkatě a sloužil tam mši svatou, při které jedna ze sester složila své řeholní sliby. Chtěl, aby na tento slavný okamžik nikdy nezapomněla, ale protože neměl u sebe žádný vhodný dárek, věnoval jí svůj biskupský kříž.

Matka Tereza zavedla svého hosta do tzv. „domu umírajících“, který označila za svou „první lásku“. Když hledala přístřeší po nemocné malárii, malomocné a umírající, které každodenně nalézala na ulicích Kalkaty, poskytla jí městská správa v roce 1952 předsín jednoho hinduistického chrámu. Tam v domě umírajících k nim přistoupila jedna sestra se sklenicí vody. Matka Tereza ji vzala, obrátila se na svého společníka. Ukázala na ženu, která na slavníku umírala, a prosila: *Otče biskupče, ta stará žena umírá. Prosím, pokřtěte ji!* Biskup se překvapeně zeptal: *Seznámili jste ji s pravdami katolické víry?* Matka Tereza krátce a jednoduše odpověděla: *Řekla jsem jí, že ji Bůh miluje.* Tu otci biskupovi proběhlo hlavou: *Je opravdu nutné učit ji teď tajemstvím víry? Nestačí vědět, že Bůh je láska? Možná, že nikdo to nechápe lépe než právě tato žena, která je už 30 let opuštěná na ulici a zde se díky obětavé péči sester poprvé setkala s opravdovou láskou.* Biskup Hnilica ji ihned pokřtil a pak ještě dlouho rozmlouval s Matkou Terezou o její práci a hned při tomto prvním setkání ji prosil, aby přišla do Říma, kde je také mnoho lidské bíd.

Přijďte do Říma!

Ani ne za rok po prvním setkání v roce 1965 navštívil biskup Hnilica Matku Terezu v Kalkatě podruhé, aby ještě lépe poznal její dílo. Mezitím se v Římě poohlédl po vhodném domě pro kongregaci a opakoval svou prosbu, aby přišla do Říma. Matka Tereza ihned projevila s radostí svou ochotu, ale tak jednoduše to nebylo.

Biskup Hnilica a Matka Tereza

V prosinci 1964 provázal biskup Pavol Hnilica papeže Pavla VI. na cestě do Indie na 38. eucharistický kongres v Bombaji. Tam poznal Matku Terezu, která v tu dobu nebyla ještě v zahraničí vůbec známá. Projevil živý zájem o její práci mezi těmi nejchudšími z nejchudších a ona ho ihned po kongresu pozvala k sobě do Kalkaty.

V Římě se vyskytlo několik překážek a nakonec musel zasláhnout sám Svatý otec, aby se v roce 1968 mohly sestry Matky Terezy usadit v jedné barákové čtvrti. Biskup Hnilica často vyprávěl, jak konečně Matka Tere-

Biskup Hnilica s Matkou Terezou mezi chudými

za přišla s pěti sestrami do Říma. Bylo to 22. srpna na svátek Panny Marie Královny. Otec biskup a jeho spolupracovníci vyzvedli

skupinku na letišti a pak pro ně slavil první mši svatou na římské půdě. Ve svém děkovném dopisu papeži Pavlu VI. Matka Tereza napsala:

Drahý Svatý otče! V době mého krátkého pobytu v Římě, při kterém mě doprovázel biskup Pavol Hnilica, jsem měla možnost vidět některá místa, kde jsme potkali mnoho chudáků. Když jsem viděla jejich chudobu a utrpení, vzplála ve mně touha poslat jim své sestry, aby jim mohly v lásce sloužit. Jak kardinál Dell'Acqua, tak biskup Hnilica mě povzbudili, abychom ve Věčném městě zavedli náš způsob charitativní služby pro chudobné. Prosím Vaši Svatost o modlitbu, abychom v tomto velkém městě mohly žít jako pravé misionářky Boží charitativní lásky pro chudobné, s chudobnými a jako chudobné. Moje sestry Vám spolu se mnou děkují za všechnu starostlivost a lásku, kterou naši kongregaci a našim chudobným prokazujete.

*Vaše oddané dítě v Kristu
Matka Tereza MC*

Matka Tereza neustále vděčně dosvědčovala, že kromě Svatého otce to byl právě biskup Hnilica, který měl největší zásluhu na usídlení kongregace v Římě. Nejenže ji sem pozval, ale po jejím příchodu ji všemožně podporoval. Při každé cestě mu Matka Tereza oznámila svůj příchod a on ji vždy čekal na letišti, doprovázel ji, organizoval setkání a dokonce jí vyjednal audienci u Svatého otce. Dokud ještě neměla v Římě svůj klášter, všechna pošta byla adresována biskupovi Hnilicovi na Via Monte Santo 14.

Tři roky po příchodu sester do Říma slavil biskup Hnilica v jejich společnosti své 50. narozeniny 30. března 1971 a byl při tom velice šťastný: *Mezi nimi se cítím nejlépe. Tam jsem jako doma. Bylo to u nich jednoduché, bez komplimentů, bez oslav, ale o to srdečnější.*

Děkuji ti, Ježíši, za biskupa Hnilicu

Na začátku v Římě Matka Tereza ráda vzpomínala a 16. června 1984 napsala:

Biskupa Hnilicu znám od roku 1964, když jsme se poprvé setkali na Eucharistickém kongresu v Bombaji. Byl to on, kdo první přivítal misionářky bliženské lásky, když jsme 22. srpna 1968 otevřely svůj první klášter v Římě. Těmito řádky chci především říct: Děkuji ti, Ježíši, za biskupa Hnilicu: za všechno, čím je, co dělá, - s Ježíšem a pro Ježíše v jeho mystickém těle, kterým je naše svatá Církev.

Biskup Pavol Hnilica je znám svou velkou láskou k Panně Marii. Kéž by Matka Ježíšova a Matka naše vyprosila v tomto mariánském roce jemu a jednomu každému z nás velkou a nádhernou milost,

ADRESUJI SVĚTU NALÉHAVOU VÝZVU

19. září 1846 řekla Panna Maria v La Salettě Melánii: Adresuji světu naléhavou výzvu! Volám opravdové učedníky Boha, který žije a vládne v nebi. Volám všechny následovníky vtěleného Krista, pravého Vykupitele člověka. Volám všechny své děti, své opravdu zbožné děti, ty, které se mi zasvětily, abych je vedla ke svému božskému Synu... Konečně volám také apoštoly posledních časů, věrné Kristovy učedníky, kteří pohrdají světem i sebou samými a vedou život v chudobě a pokoře, v sebekázni a mlčení, v modlitbě a umrtvování, v čistotě a spolení s Bohem, v utrpení a ve skrytosti před světem.

Přišla doba, aby vystoupili a naplnili svět světlem.

Jděte a ukažte se jako moje milované děti. Já jsem s vámi a ve vás, a jako je víra vaše světlo, tak i vy máte zářit v těchto dnech soužení, vaše horlivost ať vám dá hladovět po Kristově slávě a cti.

Bojujte, děti světla, jste jen zdánlivě nepočtené stáde. Našel čas časů a konec konců.

*Podle Abbé Laurentin, P. Corteville, Dercouverte
du Secret de La Salett Fayard 2002*

abychom se stali pokornými jako ona a svatými jako Ježíš.

Z prvního setkání těchto dvou svatě žijících lidí se vyvinula spolupráce a hluboké přátelství, které trvalo 33 let až do smrti Matky Terezy v roce 1997. Dlouholetý sekretář biskupa Hnilice a dnešní národní ředitel papežských misijních děl v Rakousku Dr. Leo Maasburg, kterého biskup Hnilica velkodušně uvolňoval – často na dlouhá období – pro duchovní potřeby sester Matky Terezy, si jednou koncem ledna 2007 zavzpomínal na některá z těch četných setkání těchto tak rozdílných, a přece tak podobných duší:

Pokud šlo o ně, byli oba nadmíru skromní a nenároční. Na druhé straně jejich ochota pomáhat chudobě každého druhu neznala hranic. Co bylo rovněž dojemné, bylo, že oba, každý svým způsobem, využívali okamžik k tiché modlitbě. Jisté právě proto v utrpení ihned poznali, že je to účast na utrpení Krista. A tak mohli biskup Hnilica i Matka Tereza přijímat pocty právě s takovým pokojem, s jakým přijímali odmítnutí nebo pokoření.

Oba měli smysl pro humor, spojený vždy s jemným pedagogickým smyslem. Biskup se stal pro Matku Terezu zprostředkovatelem a poradcem pro všechno, co se týkalo Vatikánu a Ruska, kam mimochodem odešly sestry již koncem roku 1988. Otec Pavol byl spojkou mezi Matkou Terezou a Pavlem VI. a vícekrát i Janem Pavlem II. Slavil u sester mnoho liturgických slavností při skládání věčných slibů misionářek lásky. Sestry mu za to projevovaly vděčnost upřímnou úctou a velkým respektem. Samotná Matka Tereza si na otci Pavlovi nejvíce vážila jeho lásky k chudým a jeho pokory. Nejednou řekla: „Takový svatý biskup! Byl prvním, kdo nám pomohl!“

*Z Vítězství srdce 59/2007
přeložil -lš*

Pozn.: 8. října si připomínáme první výročí úmrtí biskupa Pavla Hnilice.

SVATÝ JAN ZLATOÚSTÝ - dokončení ze str. 2

proto spolehlivým svědkem dogmatického rozvoje, jakého Církev dosáhla ve IV. a V. století. Jeho teologie je vysloveně pastorační a jejím trvalým rysem je péče o shodu mezi myšlením vyjádřeným ve slově a uplatňovaným v životě. To je zvláštní červená nit, která prochází jeho skvělymi katechezemi, jimiž připravoval katechumeny na přijetí křtu. Na sklonku života napsal, že hodnota člověka spočívá „v přesném poznání pravé nauky a ve správnosti života (*Lettera dall' esilio*). Tyto dvě věci – poznání pravdy a správnost života – jdou ruku v ruce: poznání se má převádět do života. Všechny jeho zásahy směřovaly vždy k tomu, aby rozvíjel ve věřících cvičení inteligence, správného rozumu, aby chápali a uváděli do praxe mravní a duchovní požadavky víry.

Péče o systematický rozvoj křesťana

Jan Zlatoústý usiloval o to, aby doprovázel svými spisy integrální rozvoj osobnosti v dimenzích fyzických, intelektuálních i náboženských. Různé fáze růstu přirovnává k různým mo-

řím ve velkém oceánu: „První z těchto moří je dětství“ (*Omelia 81,5 sul Vangelo di Mateo*). Neboť „právě v tomto prvním věku se projevují sklony k neřesti a k ctnosti“. Proto je nutné od počátku vtisknout do duše Boží zákon jako „do voskové tabulky“ (*Omelia 3,1 sul Vangelo di Giovanni*): ve skutečnosti je to období nejdůležitější. Musíme mít stále na mysli, jak je to důležité, aby v této první fázi života vstoupily do člověka velké směrníky, které dávají životu správnou perspektivu. Zlatoústý proto doporučuje: „Od nejtěššího věku vybavte děti duchovními zbraněmi a učte je rukou žehnat čelo“ (*Omelia 12,7 sulla prima Lettera ai Corinzi*). Pak přijde dospívání a mládí: „Po dětství následuje moře dospívání, kde vanou silné větry..., protože v nás roste... žádostivost“ (*Omelia 8,5 sul Vangelo di Mateo*). Konečně přicházejí zasnuby a manželství: „Po mládí následuje věk zralé osobnosti, ve kterém se objevují rodinné povinnosti: je to doba hledání manželky“ (tam.). U manželství pak připomíná možné konce a obohacuje je –

POLITICKÝ ISLÁM CHCE ZPĚT DO „ZLATÝCH ČASŮ“

Vedoucí Institutu pro islámské otázky v Bonnu prof. Christine Schichmayerová prohlásila, že liberalizace islámu není vůbec v dohledu. Výklad Koránu se stále opírá o islámské právníky a teology ze 7.–10. století. Proto dnešní politický islám stále trvá na přísném oddělení pohlaví, na islámském oblékání. Islamisté by se chtěli vrátit do „zlatých časů“ expanze islámu. Školy Koránu nemají nic společného s biblickými školami, kde se vykládají texty, aby byly správně pochopeny. Zde jde pouze o „biflování“ textu, který je východiskem pro všechno ostatní učení.

KATOLICKÉ ŽENY S MUSLIMSKÝM ZÁVOJEM

V severní Sumatře nařídily úřady všem ženám nosit muslimský závoj. Týká se to jedné z provincií, kde mají muslimové většinu. Křesťanské dívky jsou šokovány. Prožívají to jako klima, které je nepřátelské jejich křesťanskému náboženství. „Když mě někdo potká na ulici, bude si myslet, že jsem přestoupila k islámu!“ stěžuje si jedna žačka. Již v roce 2005 docházelo k případům, že učitelé nutili křesťanské dívky nosit závoj.

s připomenutím ctnosti zdrženlivosti – bohatou osnovou mezilidských vztahů. Dobře připravení manželé se tak vyvarují cesty rozvodu: všechno se rozvíjí v radosti, a tak je možno vychovávat děti k ctnostem. Když se pak narodí první dítě, je jako most; tři se stanou jedním tělem, protože dítě spojuje obě strany (*Omelia 12,5 sulla Lettera ai Colossensi*), a tři představují „rodinu jako malou církev“ (*Omelia 20,6 sulla Lettera agli Efesini*).

Příkladný pastorační projekt

Chryzostomovo kázání se konalo zpravidla v průběhu liturgie, v „místě“, ve kterém se společenství utváří Slovem a Eucharistií. Zde spojené společenství vyjadřuje jedinou Církev (*Omelia 8,7 sulla Lettera di Romani*), stejné slovo je adresováno na všech místech všem (*Omelia 24,2 sulla Lettera ai Corinzi*) a eucharistické společenství se stává účinným znamením jednoty (*Omelia 32,7 sul Vangelo di Mateo*). Jeho pastorační projekt byl vnořen do života Církve, ve kterém věřící spolu se křtem přijímají kněžský, královský a prorocký úřad. Věřícímu laikovi říká: „Přece tě křest činí králem, knězem a prorokem“ (*Omelia 3,5 sulla seconda Lettera ai Corinzi*). Z toho pramení základní misijní povinnost, protože každý je svým způsobem odpovědný za spásu druhých: „Toto je počátek našeho sociálního života...: nestarat se jen o sebe!“ (*Omelia 9,2 sulla Genesi*). Všechno se rozvíjí mezi dvěma póly: velkou Církví a „malou církví“, rodinou v jejich vzájemném vztahu.

Jak můžete vidět, drazí bratři a sestry, tato Chryzostomova lekcce o autentické křesťanské přítomnosti laiků v rodině a ve společnosti zůstává i dnes více než aktuální. Prosme Pána, aby nás učinil učenlivými k nauce tohoto velkého učitele víry.

*Bollettino Vaticano 19. 9. 2007
Mezititulky redakce Světa*

Bartolo Longo se narodil v Latiano, 22 km od Brindisi. Byl pokřtěn tři dny nato 13. února 1841. Toto datum se stalo pro něho do té míry svaté, že v Pompejích nikdy neslavil narozeniny, ale vždy výročí svého křtu a chtěl také, aby se 13. únor stal datem, kdy začal veřejný kult svatého růžence.

Byl tělesně slabý, ale měl velmi dobrou inteligenci. Již v pěti letech byl poslán do ústavu otčů piaristů ve Francavilla Fontana, jak to bylo tehdy zvykem. Kolem opustil v 17 letech s titulem učitele „základů gramatiky“ a vstoupil na univerzitu v Neapoli.

Když bylo království dvojí Sicílie na základě zákonů „Casati“ anektováno k Itálii, byly zcela změněny studijní plány a dosud vystavené diplomy se neuznávaly. Z toho důvodu začal Bartolo Longo studovat znovu právo právě v době, kdy měl začít advokátní praxi.

V té době se začal v Neapoli a zvláště na akademické půdě šířit liberalismus se silným nádechem antiklerikalismu. Když si Longo přečetl Renanovu knihu „Život Ježíše“, propadl zcela antiklerikalismu, začal navštěvovat lekce filozofů, kteří zcela popírali jakékoliv nadpřirozeno. Navštěvoval spiritistické seance a chtěl se stát „knězem spiritismu“ v opozici ke katolické církvi.

Nový život

To v něm postupem času vyvolalo hlubokou vnitřní krizi a opravdovou duchovní a fyzickou depresi, která ho ale naštěstí nedohnala k sebevraždě. Po jedné noci těžkých mür se obrátil na prof. Vicenza Peppého, svého přítele z řádu dominikánů. P. Peppe ho zapojil do třetího řádu svatého Dominika. Dominikáni byli už od 12. století velkými propagátory modlitby svatého růžence. To nadchlo Bartola Longa, takže se stal apoštolem růžencové pobožnosti. Chtěl se vrátit ke svým bývalým kolegům

Bartolo Longo - velký apoštol růžence

spiritistům se záměrem získat je pro evangelium, ale sklídl jen výsměch. V roce 1864 promoval jako advokát, vrátil se do rodného kraje, ale zanechal advokacie, složil slib čistoty a věnoval se službě bližním. Z rozdělení rodinného majetku mu připadla značná část peněz a nemovitostí, což mu zajišťovalo velmi vysoký roční příjem. Z toho pravidelně podporoval nemocné a chudé.

Hraběnka De Fusco

Aby mohl více pomáhat potřebným, vrátil se do Neapole, kde poznal hraběnku Kateřinu Volpicelli (později prohlášenou za blahoslavenou). V Ústředním domě charitativní služby, který Kateřina otevřela, se seznámil s hraběnkou Mariannou Farnararo De Fusco (1836–1924), ženou, která se velmi intenzivně věnovala charitativní a ošetrovatelské službě. Byla to vdova po hraběti Albenziovi de Fusco, jehož statky se nacházely také ve Valle di Pompei. 27leté vdově s pěti dětmi sloužil jako vychovatel a správce majetku. Přijal její návrh, aby se usadil v rezidenci De Fusco. Tato známost znamenala zásadní obrat v jeho životě a stal se neoddělitelným společníkem charitativní činnosti hraběnky De Fusco. Takové přátelství však zavdávalo podnět zlým jazykům k různým pomlu-

vám, a proto po návštěvě u papeže Lva XIII. se oba rozhodli, že uzavřou manželský sňatek, ale budou nadále žít jako dobří přátelé jen v bratrské lásce, jak to dělali doposud. Manželství uzavřeli v naprosté tichosti.

Bartolo Longo (ve věku 35 let)

Setkání s Pompejskými

K prvnímu skutečnému kontaktu s obyvateli Pompejí došlo v roce 1872, když se Bartolo Longo odebral do Valle di Pompei, aby zde urovnal záležitosti mezi hraběnkou a nájemníky jejich usedlostí. Měl problém, jak se s nimi domluvit, protože zde se stále ještě hovořilo značně odlišným pompejským dialektem. Poznal žalostný stav, v jakém zde žilo asi 1000 obyvatel, a zoufalou situaci ve farnosti Svatého Spasitele, ve které stojí skromný

prastarý kostel z roku 1093, kolem kterého se kdysi sdružili první obyvatelé pompejského údolí. Jednou, když tudy procházel, uslyšel tajemný hlas, který mu říkal: „Když budeš šířit růžencem, budeš spasen!“ A hned nato zazněl z dále hlas zvonu, který vyzváněl k modlitbě Anděl Páně. Poklekl na holou zemi a modlil se tak dlouho, až pocítil hluboký vnitřní pokoj, jaký nikdy předtím nepoznal. Od té chvíle měl ještě více jasno o úkolu, který má splnit. Začal tak osnovat plán na založení „zbožného sdružení“ svatého růžence, které založil právě zde, v tomto opuštěném údolí.

Obraz Panny Marie

V následujících letech se vrátil mezi pompejské obyvatele a šířil zde ideu růžence, ale brzy zjistil, že k tomu potřebuje obraz Panny Marie Růžencové jako olejomalbu, jak to předepisuje liturgie. Odebral se tedy do Neapole a chtěl ho zde koupit. Viděl už jeden obraz v obchodě, ale vše dopadlo jinak. Potkal zcela náhodou na Via Toledo P. Radenteho, který mu poradil, aby zašel do Conservatorio del Rosario v Portamedina a požádal jeho jménem sestru Marii Concettu De Litala o starý růžencový obraz, který jí svěřil před deseti roky. Bartolo uposlechl, ale byl velice rozčarován, když obraz spatřil. Obraz byl oprýskaný a ztratil své barvy. Navíc obraz byl nehistorický a zobrazoval Pannu Marii, jak podává růžencem sv. Růžence a sv. Kateřině Sienské podle dominikánské tradice. Bartolo již chtěl nabídku odmítnout, ale sestra ho přemluvila, aby si obraz vzal.

Pozdě odpoledne 13. listopadu 1875 dovezl povozník Angelo Tortora obraz do Pompejí. Ve farnosti Svatého Spasitele ho očekával staříčkový farář s několika farníky a Bartolo Longo. Když byl obraz složen a odhalen, pocí-

Hraběnka Marianna De Fusco (ve věku 55 let) a Bartolo Longo (ve věku 55 let)

CÍRKEV SE MODLÍ ZA OBRÁCENÍ VŠECH LIDÍ

Významní italsí teologové Nicola Bruca a Salvatore Vitiello se vyslovili proti tomu, aby se v misálu Jana XXIII. měnil text velké páté modlitby za obrácení Židů. „Církev se modlí za obrácení všech lidí. Obrácení je ten nejpodstatnější požadavek v evangeliu Ježíše Krista. Církev neexistuje jako odpověď na výzvy, které přicházejí ze světa, nýbrž proto, aby svět obrátila a přivedla ke spáse. Práce Církve je ve své podstatě neměnitelná, i když misijní působení může nabývat různých forem.“

tili všichni přítomní stejně zklamání jako původně pocítil Bartolo. Všichni se shodli, že takto nemůže být obraz vystaven a že musí být alespoň částečně restaurován. Po jedné restauraci následovaly další, až byl konečně tři roky vystaven ve farnosti Svatého Spasitele.

Nový kostel a nové město

Vzhledem k velkému zájmu a zbožnosti poradil biskup v Nole Bartolu Longovi, aby začal se stavbou nového kostela na pozemku, který mu sám vyznačil. Tak začalo Bartolovo putování za sponzory a hraběnka hledala fondy subskripcemi „jeden sold měsíčně“.

13. února 1876, v den, kdy byl restaurovaný obraz Panny Marie poprvé veřejně vystaven, byl ověřen první zázrak: úplné uzdravení dvanáctileté Klorindy, kterou slavný profesor Antonio Cardarelli prohlásil za nevléčitelně nemocnou. Za její uzdravení věnovala její teta dary na nově vznikající kostel. Byl to první z řady zázraků a milostí v dějinách pompejského chrámu. Z Neapole a pak i různých částí světa začaly přicházet dary na stavbu nového kostela, jehož základní kámen byl položen 8. května 1876. Obraz byl tehdy umístěn na provizorním oltáři v kapli (nazvané později kaple sv. Kateřiny). Architekt Antonio Cufa vypracoval projekt a řídil práce na stavbě kostela zcela bezplatně.

V roce 1877 Bartolo Longo sestavil a rozšířil pobožnost „patnácti sobot“. Dva roky později on sám se uzdravil z těžké nemoci při modlitbě nověny, kterou složil a která byla rozšířena v 19 vydáních ve dvaceti dvou jazycích. 14. října 1883 se v Pompejích shromáždilo dvacet tisíc poutníků a modlili se poprvé modlitbu k Panně Marii Růžencové jako odpověď na encykliku Lva XIII. „Supremi Apostolatus Officio“ (1. září 1883), ve které vzhledem ke stavu společnosti doporučil papež mod-

litbu růžence jako lék proti šířícímu se zlu.

V roce 1884 založil periodikum „Růžence a Nové Pompeje“, který je rozšířený po celém světě. Mezitím v oblasti kolem kostela dal Bartolo Longo počátek novému městu s domky pro dělníky (první příklad sociální výstavby) s malou nemocnicí, telegrafem a meteorologickou a geodynamickou observatoří.

V roce 1887 založil dívčí sirotčinec, první ze svých děl pro nejmenší. 6. května 1891 posvětil kardinál Rafael Monaco La Vailletta nový chrám, který se v roce 1894 stal papežskou bazilikou. Roku 1898 dal přebudovat farní budovu, aby mohla sloužit novému kostelu.

V tomto období dozrál jeho nejoriginálnější nápad: nabytí přesvědčení, že děti vězňů je možno nejen získat pro Boha, ale přivést je k tomu, aby zachránily své rodiče ze zoufalství. V roce 1892 byl položen první základní kámen hospice pro děti trestanců, který pak od roku 1907 vedli bratři sv. Jana Křtitele de la Salle. Po šesti letech získali tito žáci další středisko.

Bartolo Longo byl roku 1925 vyznamenán řádem Velkého Kříže Svatého hrobu

Dívky svěřil „Dcerám svatého růžence“, které založil v roce 1897. Bylo to dílo spojené s velkými obtížemi, protože se šířila pozitivistická kultura, která nevěřila v možnost vychovat takové děti. Bartolo Longo však dokázal opak. Přijímal všechny dě-

Bartolo Longo a hraběnka Marianna De Fusco na fotografii z roku 1920

ti, které neměly žádné pozitivní předpoklady z předchozí rodinné výchovy.

5. května 1901 bylo inaugurováno nové průčelí svatyně Panny Marie Růžencové jako plod darů z celého světa. Při té příležitosti slíbil Bartolo Longo, že tuto baziliku jednou navštíví Svatý otec, což se stalo již dvakrát – 21. října 1979 a 7. října 2003, kdy sem zavítal Jan Pavel II. Ale v tehdejší době vzniklo mnoho pomluv a obvinění proti Barto-

lu Longovi a hraběnce, takže se rozhodl věnovat celé dílo papeži Piu X. Když papež poznal skutečnou pravdu, vyslovil velké uznání a úctu zakladateli nových Pompejí a schválil „Zbožné sdružení pro modlitbu svatého růžence“, jehož chtěl být prvním zapsaným členem.

Longo dále vybudoval dílny pro postižené, tiskárnu s knihárstvím, umělecké dílny pro posvátné umění a železniční stanici, pro kterou věnoval pozemek. Protože očekával velký turistický ruch jednak vzhledem k archeologickým vykopávkám, jednak jako příliv poutníků, vybudoval lékárny, poštu, nové silnice a vůbec všechno, co je potřebné pro fungující město.

Hraběnka De Fusco zemřela 9. února 1924. To způsobilo Longovi velké utrpení. Rodina urozené dámy dala zkonfiskovat všechny majetek. Longo tedy na čas odešel ke svému synovi do Neapole a pak do Latiana. 23. dubna 1925 se opět vrátil do Pompejí s prázdnou kapsou jako v roce 1872, ale tentokrát ho vítalo celé město. 30. května byl vyznamenán řádem Velkého Kříže Svatého hrobu.

V posledních letech se těšil z velkého přátelství doktora Giuseppa Moscatiho (byl svatořečen roku 1987), s nímž se často stýkal. Lékař přijel z Neapole 5. října 1926, aby ho naposledy navštívil. Aniž věděl, co se stalo, řekl svým příbuzným náhle: „Don Bartolo odešel do nebe.“ Bartolo Longo zemřel v naprosto chudobě, protože všechn inventář v pokoji, kde zemřel, byl už sepsán jako součást exekuce, kterou vyvolali příbuzní hraběnky De Fusco.

Dílu Bartola Longa se dostalo největšího uznání, když ho 26. října 1980 prohlásil Jan Pavel II. za blahoslaveného. Jeho ostatky spolu s ostatky hraběnky De Fusco, Patera Radenteho a sestry Concetty de Litala odpočívají v prostorné kryptě pompejské baziliky.

Podle Wikipedie připravil -lš-

Ve čtrnáctém století opanovali osmanští Turci velkou část Balkánu. Roku 1453 padla Konstantinopol. Počátkem 16. století si Turci podrobili Přední východ. Roku 1529 tábořili u Vídně. Když si r. 1571 podmanili i benátský Kypr, ovládla osmanská říše celý východní středozemní prostor. Spolu s Krétou byly Benátky posledním opěrným bodem a papež nyní viděl, že je ohrožena nejen Itálie, ale i samotné křesťanství.

Pius V. dosáhl toho, že Benátčané a Španělé uzavřeli obranné spojení. Mnoho západních knížat vyslalo svá vojska, mezi nimi bavorský vévoda. Současně vyzval papež celý svět k modlitbě svatého růžence.

Počátkem října r. 1571 střetly se obě flotily u Lepanta blízko řeckého pobřeží. Stálo tu proti sobě 500 lodí a asi 200 000 mužů. Početní převahu muslimů a jejich větší obratnost nemohla vyvážit ani větší technická vybavenost západní flotily. Velké naděje skládali Evropané do šesti velkých galeas s pomocnými veslicemi. Jejich manévrování však bylo tak obtížné, že mohly počítat jen s příznivým větrem, který jim skutečně na počátku bitvy přál, takže mohly být do boje nasazeny a mohly uplatnit dopředu namířenou dělostřeleckou palbu. I když jejich ničivá síla byla velká, Turci si takticky a bojově počínali lépe a potopili vlajkovou loď Dona Juana. Teprve když padl do rukou Španělů vrchní osmanský velitel Ali paša a byl okamžitě popraven, dalo se jeho mužstvo na útěk a část se zachránila tím, že plavala směrem k pobřeží. Celkem zahynulo ten den 40 000 mužů.

Bylo to však především vítězství Panny Marie. Právě v ten den procházela římskými ulicemi růžencová bratrstva v modlitbě, ke které vyzval celé křesťanstvo papež Pius V. Již ve chvíli vítězství měl vidění, ze kterého poznal šťastný konec osudové bitvy. R. 1572 stanovil, aby se výroční den vítězství slavil jako „děkovná památka Panny Marie Vítězné“. Panna Maria byla již odedávna uctívána jako Pomocnice křesťanů.

Úcta k Panně Marii Vítězné se obzvláště rozvíjela v bavorském městě Ingolstadtu. Již v roce 1563 vznikla v Římě mariánská kongregace Zvěstování Panny Marie. V průběhu protireformace založili jezuité četné mariánské kongregace v Bavorsku. V Ingolstadtu vznikla r. 1577 Akademická mariánská kongregace na místní

univerzitě, která byla v roce 1583 rozdělena na Congregatio maior a Congregatio minor. Později přijímala do svých řad i občany mimo univerzitu. A právě tito občané založili roku 1612 vlastní Bratrstvo Panny Marie Vítězné a vybudovali vlastní chrám proti jižní straně ingolstadtské katedrály.

K velkému přílivu členů do bratrstva došlo při ohrožení třicetiletou válkou. Generál Tilly připisuje svá vítězství přispění Pan-

hlavním oltářem. Podobné členění se projevuje i ve výzdobě četných monstrancí z té doby: pata monstrance je věnována pozemskému světu, nad ní jsou pak světci a nejdříve korunování Panny Marie, které současně představuje spojení na Nejsvětější Trojici. V této Trojici figuruje zpravidla jen Bůh Otec a Duch Svatý, protože Boží Syn Ježíš je osobně přítomen ve svaté Hostii a nepotřebuje být zobrazován.

Monstrance a námořní bitva u Lepanta

V kostele Panny Marie Vítězné se přechovává monstrance bitvy

u Lepanta, která má podobné členění. Na patě monstrance byl zobrazen klečící Turek. Měl vyjadřovat trvalé ohrožování, napadání a osočování Církve. (Po nástupu sekularizace byl z monstrance odstraněn.)

U Lepanta, která má podobné členění. Na patě monstrance byl zobrazen klečící Turek. Měl vyjadřovat trvalé ohrožování, napadání a osočování Církve. (Po nástupu sekularizace byl z monstrance odstraněn.)

U Lepanta, která má podobné členění. Na patě monstrance byl zobrazen klečící Turek. Měl vyjadřovat trvalé ohrožování, napadání a osočování Církve. (Po nástupu sekularizace byl z monstrance odstraněn.)

Monstrance z kostela Panny Marie Vítězné v Ingolstadtu, zobrazující bitvu u Lepanta

U Lepanta, která má podobné členění. Na patě monstrance byl zobrazen klečící Turek. Měl vyjadřovat trvalé ohrožování, napadání a osočování Církve. (Po nástupu sekularizace byl z monstrance odstraněn.)

U Lepanta, která má podobné členění. Na patě monstrance byl zobrazen klečící Turek. Měl vyjadřovat trvalé ohrožování, napadání a osočování Církve. (Po nástupu sekularizace byl z monstrance odstraněn.)

U Lepanta, která má podobné členění. Na patě monstrance byl zobrazen klečící Turek. Měl vyjadřovat trvalé ohrožování, napadání a osočování Církve. (Po nástupu sekularizace byl z monstrance odstraněn.)

U Lepanta, která má podobné členění. Na patě monstrance byl zobrazen klečící Turek. Měl vyjadřovat trvalé ohrožování, napadání a osočování Církve. (Po nástupu sekularizace byl z monstrance odstraněn.)

U Lepanta, která má podobné členění. Na patě monstrance byl zobrazen klečící Turek. Měl vyjadřovat trvalé ohrožování, napadání a osočování Církve. (Po nástupu sekularizace byl z monstrance odstraněn.)

U Lepanta, která má podobné členění. Na patě monstrance byl zobrazen klečící Turek. Měl vyjadřovat trvalé ohrožování, napadání a osočování Církve. (Po nástupu sekularizace byl z monstrance odstraněn.)

U Lepanta, která má podobné členění. Na patě monstrance byl zobrazen klečící Turek. Měl vyjadřovat trvalé ohrožování, napadání a osočování Církve. (Po nástupu sekularizace byl z monstrance odstraněn.)

Podle Maria de Victoria Ingolstadt 1986

MUSLIMOVÉ V EVROPĚ

V Evropě žije 53,7 mil. muslimů. Z toho připadá na EU 15,9 mil. Vyplývá to z nové statistiky, kterou vydal Ústřední institut islámského archivu v Německu (Soest) 3. května. Institut se opírá o údaje vyslanectví evropských států v Evropě a jejich statistických úřadů. Ze 680 milionů evropských obyvatel je 7,9 % muslimů. Na EU připadá 3,2 %. Nejvíce muslimů žije v Rusku (25 mil.) a v evropské části Turecka (5,9 mil.). Uvnitř Evropské unie je nejvíce muslimů ve Francii (5,5 mil.), v Německu (3,3 mil.), ve Velké Británii (1,5 mil.), v Bulharsku (1,1 mil.) a dále v Itálii a Holandsku (po 1 mil.). V Rakousku je jich 350 000 a ve Švýcarsku 330 000. Většinu vyznavačů islámu představuje nejen obyvatelstvo Turecka, ale také Albánie (2,1 mil.) a Bosny a Hercegoviny (2 mil.). Ze 494,7 mil. občanů EU jsou 224,5 mil. katolíci, 115 mil. ateisté, 57,8 mil. protestanti, 39 mil. pravoslavní, 15,9 mil. muslimové a 1,5 mil. židů.

-pur-

KONVERTITĚ KE KŘESŤANSTVÍ VE VELKÉ BRITÁNII V NEBEZPEČÍ

Michael Narir-Alí, biskup z Rochesteru, varuje, že stálá kampaň muslimských extrémistů zastrašuje konvertity ke křesťanství a hrozí jim smrtí. Biskup říká, že perzekuce křesťanských konvertitů z islámu je tak rozšířená, že je jen otázkou času, kdy rodiny a příbuzní zahájí proti nim „vraždění ze cti“.

Řekl to „Barnabášovu fondu“, charitativní organizaci, jež se stará o pronásledované křesťany ve světě a jež odhaduje, že jen v Británii se ročně odehraje asi tisíc útoků proti těmto konvertitům.

Biskup obvinil muslimské vůdce, že neučí své stoupence pojetí náboženské svobody v Británii. Podle něho je potřeba naučit je respektovat občan-

RADA EVROPY K BRUSELSKÉMU SHROMÁŽDĚNÍ

Na 11. září byla svolána do Bruselu manifestace proti islamizaci Evropy. Bruselský starosta ji zakázal a tisk sugeroval veřejnosti, že jde o xenofobní akci. Dostavilo se jen 200 lidí, z nichž polovina byla zatčena, včetně dvou českých akademiků. Podle německé svědkyně byli zvláště ostře sledováni účastníci, kteří měli izraelské vlajky.

K celé věci vydal prohlášení generální tajemník Rady Evropy Terry Davis. Píše se v něm, že Evropa není ohrožena islamizací, jak tvrdí svolavatelé, ale „bigoty a radikály“. V dalším odstavci je označuje za „samozvané obhájce evropských hodnot“.

Svobodu shromažďovací nelze podle tajemníka chápat jako možnost urážet. Výslovně mluví o urážce „milionů Evropanů islámské víry, kteří byli terčem dnešního nestydatého projevu bigotnosti a netolerance“.

Council of Europe, Brussels Journal - Res Claritatis

PRAŽSKÝ PROTEST PROTI ISLAMIZACI EVROPY

Asi 200 lidí se 11. září zúčastnilo shromáždění na protest proti islamizaci Evropy na Jungmannově náměstí. Pořádala je Konzervativní strana, Mladá pravice, moderovala představitelka Křesťanského vyslanectví v Jeruzalémě.

Zaznělo několik krátkých politických projevů ve prospěch protiraketové základny a píseň „Kde jsi byl, když se svět zastavil“. Předseda Mladé pravice mluvil o historické zkušenosti Evropy s islámským nebezpečím. Představitelka Společnosti přátel Izraele mluvila o terorismu v této zemi. Řekla, že Izrael je nárazníkem Evropy a váže na sebe většinu teroristických sil. Přítomným poděkovala za účast pracovnice vyslanectví USA.

Res Claritatis

ské svobody včetně lidského práva vyznávat víru, o níž jsou přesvědčeni, a změnit náboženství, považují-li to za správné.

Podle „Barnabášova fondu“ jsou konvertité pronásledováni, počínaje pliváním na ulici a konče útoky gangů, které je zabíjejí. Je pravděpodobné, že ženy jsou kvůli konverzi odváženy do Pákistánu.

Fond odhaduje, že v Británii žije asi 3000 konvertitů od islámu ke křesťanství, z toho asi 2000 Íránců, zbytek z indického subkontinentu a z Afghánistánu. Ředitel Fondu řekl, že se situace horší, protože se vytvářejí paralelní muslimské komunity, jež považují konverzi za zradu.

Barnabas Fund, Res Claritatis

TURECKO NEPOVOLILO KŘÍŽ

Turecká vláda definitivně zamítla možnost umístit kříž na restaurovaný kostel Svatého Kří-

že v jižní Anatolii. Jak oznámila turecká média, toto rozhodnutí vyšlo od tureckého ministerstva zahraničí.

Kostel Svatého Kříže v Anatolii

Kostel byl restaurován jako kulturní památka, ale nesmí být použit pro bohoslužebné účely, stojí ve zdůvodnění. Proto také na kopuli nesmí být umístěn kříž. Stejně tak prý není žádný náboženský symbol na někdejší chrámě Hagia Sofia v Istanbulu.

Tím ztroskotaly naděje arménské obce v Turecku, která již nechala pro tento účel kříž zhotovit. Na historických fotografiích a malbách je kostel zobrazen s velkým křížem na kopuli. Kostel byl postaven v 10. století a ve dvacátém století byl zpusťošen.

Implicitně byla tímto rozhodnutím také zamítnuta žádost arménské patriarchy, aby zde jednou ročně mohly být slaveny bohoslužby. Obránci lidských práv kritizují skutečnost, že rozhodnutí týkající se křesťanských menšin vydává ministerstvo zahraničí. Tím způsobem dává turecká vláda najevo, že tyto menšiny prohlašuje za cizince.

Slavný kostel, který byl velkým nákladem restaurován, byl proměněn na muzeum. Dnešní Turecko bylo kdysi nejdůležitější oblastí raného křesťanství. Ještě na počátku 20. století zde křesťané tvořili 30 % obyvatelstva. Dnes zde žije sotva 100 000 křesťanů.

NEVĚŘÍME VE STEJNÉHO BOHA

Křesťané a muslimové nevěří v totožného Boha. Prohlásil to Volker Klaunder, předseda frakce CDO/CSU na přednášce pro 160 mladých lidí. Klaunder zdůraznil jedinečnost Ježíše Krista: „Nejúžasnější větou Nového zákona jsou Ježíšova slova – Nikdo nemůže přijít k Otci, leč skrze mne. – Tato věta nás zcela odlišuje ode všech ostatních náboženství. Křesťanský Bůh, ke kterému máme osobní vztah, je něco jiného než Bůh muslimů.“

ŽÁDNÉ MEŠITY?

Korutanský ministerský předseda Jörg Heider připravuje zákaz výstavby mešit v této rakouské zemi. Pokládá to za plíživé nebezpečí islamizace. Všechny nové stavby musí zachovávat tradiční styl a nábožensko-kulturní tradici země.

Kath-net

Milí bratři a sestry! „*Sine domini-co non possumus*“

- bez daru Páně, bez dne Páně nemůžeme žít: tak odpověděli v roce 304 křesťané v Abitene, dnešním Tunisu, kteří byli přepadeni při zakázané nedělní eucharistické bohoslužbě a byli přivedeni před soudce. Byla jim položena otázka, jak to, že konali nedělní křesťanskou bohoslužbu, i když věděli, že za to hrozí trest smrti. „*Sine domini-co non possumus*.“ Ve slově *dominicum/dominico* jsou neoddělitelně sloučeny dva významy, jejichž jednotu se musíme znovu naučit správně vnímat. Je to především dar Pána - tento dar je On sám: Zmrtvýchvstalý, jehož dotek a blízkost křesťané prostě potřebují, aby byli sebou samými. Ale to není jen duchovní, vnitřní, subjektivní dotyk: setkání s Pánem se zapisuje do času spolu s jedním určitým dnem. A tak se wpisuje do našeho konkrétního, životního, ztělesněného a společenského bytí, kterým je časnost. Dává našemu času a našemu životu jakožto celku střed, vnitřní řád. Pro tyto křesťany nebyla nedělní eucharistická slavnost přikázáním, nýbrž nutností. Bez toho, co náš život nese, je život sám prázdný. Vynechat nebo zradit tento střed by znamenalo zbavit samotný život jeho základu, jeho vnitřní důstojnosti a jeho krásy.

Přešel tento postoj tehdejších křesťanů také na nás, dnešní křesťany? Ano, i pro nás platí, že potřebujeme vztah, který nás nese, dává našemu životu směr a obsah. I my potřebujeme dotyk se Zmrtvýchvstalým, který nás nese skrze smrt. Potřebujeme toto setkání, které nás svádí dohromady, které dává prostor naší svobodě, dává nám pohlédnout nad ruch všedního dne na stvořitelenskou Boží lásku, ze které vycházíme a ke které jdeme.

Když ovšem nasloucháme dnešnímu evangelium, Pánu, který k nám promlouvá, pak se *zalekneme*: „Kdo se nezřekne vše-

„Bez dne Páně nemůžeme žít“

Homilie Benedikta XVI. při mši svaté
v dómě sv. Štěpána ve Vídni 9. 9. 2007

ho svého majetku a neopustí všechny rodinné svazky, nemůže být mým učedníkem.“ Mohli bychom namítnout: Co to, Pane, mluvíš? Nepotřebuje svět právě rodinu? Nepotřebuje otcovskou

a mateřskou lásku, lásku mezi rodiči a dětmi, mezi mužem a ženou? Nepotřebuje lásku k životu a radost ze života? A nepotřebujeme lidi, kteří investují do statků tohoto světa a kteří vzdělávají půdu nám darovanou, tak aby všichni mohli mít podíl na jejich darech? Není nám uloženo pečovat o rozvoj země a jejich statků? Jestliže nasloucháme Pánu přesněji a především v souvislosti se vším, co říká, pak pochopíme, že Ježíš nechce ode všech lidí totéž. Každý má svůj úkol a způsob následování, který je mu vlastní. V dnešním evangelium mluví Ježíš bezprostředně o tom, co je úkolem nikoliv pro

mnohé, kteří se připojili k putování do Jeruzaléma, nýbrž o zvláštním povolání Dvanácti. Oni musí nejdříve projít pohoršením kříže a musí pak být připraveni opravdu opustit všechno a přijmout zdánlivě absurdní úkol jít až na konec světa a se svým slabým vzděláním hlásat evangelium o Ježíši Kristu světu plnému domyšlivého vědění a domnělého nebo také skutečného vzdělání. Musí být připraveni na své cestě do světa podstoupit i mučednictví, aby tak dosvědčili evangelium o Ukřižovaném a Zmrtvýchvstalém. Když se Ježíšovo slovo na této pouti do Jeruzaléma, ve které s ním jde celý zástup, týká především Dvanácti, pak přirozeně zasahuje přes historický okamžik do všech staletí. Ve všech dobách volá lidi, aby všechno vsadili na něho, všechno ostatní opustili a byli zde zcela pro něho a zcela pro druhé. Vybudovat oázy nezištné lásky ve světě, ve kterém, jak se zdá, platí jen moc a peníze. Děkuje Pánu, že nám daroval ve všech staletích muže a ženy, kteří ze své strany všechno ostatní opustili a stali se

svítícími znamením jeho lásky. Jen pomysleme na lidi, jako byli Benedikt a Scholastika, František a Klára z Assisi, Alžběta Durynská a Hedvika Slezská, Ignác z Loyoly, Terezie z Avily až po Matku Terezu a Patera Pia. Tito lidé se stali celým svým životem výkladem Ježíšova slova, které se pro nás stává blízkým a srozumitelným. A prosíme Pána, aby i dnešní době daroval lidi, kteří všechno opustí, a tak se stanou pro všechny vším.

Když se však znovu vrátíme k evangelium, můžeme si všimnout, že Pán nemluví jen o těch několika málo a o jejich zvláštním úkolu. Jádro toho, co má

na mysli, platí pro všechny. O co vlastně jde, vyjadřuje jindy takto: „Kdo chce zachránit svůj život, ztratí ho, kdo však ztratí svůj život pro mne, zachrání ho. Co pomůže člověku, kdyby celý svět získal, ale přitom ztratil sám sebe a utrpěl škodu?“ (Lk 9,24n). Kdo chce mít jen svůj život, chce si ho vzít jen pro sebe, ten ho ztratí. Jen ten, kdo se daruje, přijímá svůj život. Jinak řečeno: Jen milující nachází život. A láska vyžaduje vždy, abychom vyšli sami ze sebe, vyžaduje, abychom sami sebe opustili. Kdo se dívá jen na sebe, kdo chce mít druhého jen pro sebe, ten právě ztratí sebe i druhého. Bez toho nejhlubšího sebe-ztracení není života. Bezradná honba za životem, která dnes lidi žene, končí v pustině ztraceného života. „Kdo svůj život pro mne ztratí...“ říká Pán. Takové sebezřeknutí je možné jen tehdy,

POZITIVNÍ ZNAMENÍ PRO KATOLICKOU CÍRKEV

63 % Rakušanů hodnotí návštěvu Benedikta XVI. jako pozitivní přínos pro vývoj katolické církve. Jen 12 % hodnotí návštěvu spíše negativně. 25 % se k této otázce nechtělo vyjadřovat.

PAPEŽ BENEDIKT XVI. NAVŠTÍVÍ V ROCE 2008 USA

Podle amerických médií má papež navštívit USA ve dnech 15.-20. dubna. Zastaví se v New Yorku, Washingtonu, Bostonu a v Baltimore. Má vystoupit v OSN a slavit velkou mši pod širým nebem pravděpodobně v Central Parku. Počítá se se setkáním s G. Bushem a s návštěvou Katolické univerzity v Americe. Vatikán se k těmto zprávám zatím nevyjádřil.

když přítom nakonec nepadáme do prázdnoty, nýbrž do rukou věčné Lásky. Teprve Boží láska, která ztratila sama sebe pro nás, nám umožňuje, abychom se stali svobodní, zřekli se sebe, a tak skutečně našli život. To je onen střed toho, co nám chce Pán říct ve zdánlivě tvrdém evangeliu dnešní neděle. Svým slovem nám daruje jistotu, že můžeme budovat na jeho lásce, na lásce vtěleného Boha. Poznat to, znamená moudrost, o které mluví první čtení. Neboť opět platí, že všechno vědění světa není k ničemu, když se nenaučíme žít, když se nenaučíme tomu, z čeho opravdu přichází život.

„*Sine dominico non possimus!*“ Bez Pána a beze dne, který mu náleží, není život k ničemu. Neděle se v naší západní společnosti změnila na víkend, na volný čas. Volný čas je v podnětech moderního světa něco krásného a nezbytného; to víme všichni. Ale když volný čas nemá svůj vnitřní střed, ze kterého vychází orientace celku, pak se nakonec stane prázdňným časem, který nás neposiluje ani nám nepomáhá. Volný čas potřebuje střed – setkání s Tím, který je náš Původce a náš Cíl. Můj velký předchůdce na biskupském stolci v Mnichově a Freisingu kardinál Faulhaber to jednou vyjádřil takto: „Dejte duši její neděle, dejte neděle její duši.“

Právě proto, že v neděle jde hluboce o setkání se zmrtvýchvstalým Kristem ve slově a ve svátosti, obepíná jeho rádius celou skutečnost. První křesťané slavili první den v týdnu jako Den Páně, protože to byl Den zmrtvýchvstání. Ale velice brzy si Církev také uvědomila, že první den

týdne je den jitra stvoření, den, ve kterém Bůh řekl: „Budiž světlo“ (Gn 1,3). Proto je neděle pro Církev také každodenní svátek stvoření – svátek vděčnosti Bohu za stvoření a radost z něho. V době, kdy se zdá, že stvoření je lidským dílem všemožně ohroženo, musíme si uvědomovat také tuto dimenzi neděle. Pro prvotní Církev vstupovalo do prvního dne stále více také dědictví sedmého dne, soboty. Přijímáme účast na Božím odpočinku, který zahrnuje všechny lidi. Cítíme tak v tento den něco z rovnosti všech Božích tvorů.

V denní modlitbě dnešní neděle si připomínáme nejdříve to, že Bůh nás skrze svého Syna vykoupil a přijal jako své milované děti. Pak ho prosíme, aby plný dobrotivosti shlédl na křesťanský lid a daroval všem pravou svobodu a věčný život. Prosíme o pohled Boží dobrotivosti. My sami potřebujeme tento pohled dobrotivosti i mimo rámec neděle do všedního dne. Když prosíme, víme, že tento pohled nám byl již darován. Ba co více, víme, že Bůh nás adoptoval jako své děti a přijal nás skutečně do své vlastní společnosti. Být dítětem znamená – a to věděla prvotní Církev – být svobodný, nikoliv otrok, nýbrž přímo rodinný příslušník. A to znamená být dědic. Když patříme k Bohu, který je Moc nade vši mocí, pak jsme bez bázně a svobodní, a pak jsme dědici. Dědictví, které nám zajistil, je On sám a jeho láska. Ano, Pane, dej nám, ať nám to hluboce pronikne do duše a ať se naučíme radosti vykopených. Amen

Bollettino Vaticano 9. 9. 2007,
překlad IŠ

„Nebudete toho litovat“

V roce 2001 se v Palermu na Sicílii shromáždilo na 20 000 lidí k velké slavnosti. Účastnila se jí vizionářka z Medjugorje Maria Pavlovic-Lunetti a sicilský prezident M. Salvatore Cuffaro. Ten byl zvolen právě 25. června 2001, tedy v den 20. výročí prvního zjevení v Medjugorje (Cuffaro je bývalý žák salesiánské školy Panny Marie Pomocnice křesťanů). Tři měsíce po své volbě 27. října 2001 předsedal při významné události: při zasvěcení Sicílie Neposkrvněnému Srdci Panny Marie. Vyzvala a podpořila ho v tom modlitební skupina Královny míru. Význam zasvěcení vyložil Don Divo Bartsotti (jeden z nejvýznamnějších teologů, který také kázal exercicie pro Pavla VI.). Této události předcházela nověna, při které se tisíce Sicílanů modlily a postily a vyslechly si různé katecheze. Kromě vizionářky Marie byl přítomen také indický kazatel P. James Manjackal, který je v Evropě znám jako divotvůrce. Při četbě aktu zasvěcení věřící čtyřikrát velkým potleskem přerušili prezidenta Cuffara. Mnozí plakali. Guvernér prohlásil: „Matka Boží v tomto roce Sicílii několikrát pomohla.“ Kněží nyní mohou opět vykonávat službu v nemocnicích, což jim dříve zákon zakazoval.

Po přečtení zásvětné modlitby se jako obvykle zjevila Marii v 17.40, dvacet minut přede mší svatou, Panna Maria. Panna Maria měla ze zasvěcení radost, děkovala celému shromáždění a vzkázala: „Ani vy, ani vaše děti a děti vašich dětí nebudou lito-

vat toho, co jste vykonali.“ Všem udělila své požehnání.

Na jaře 2002 na znamení vděčnosti vykonal prezident Cuffaro pouť do Medjugorje. V září 2002 se stalo na Sicílii něco mimořádného. Cetina, žena ve věku 53 let a matka čtyř dětí, má od mládí dar prorokování. Její duchovní vůdce je P. Matteo Larga, který byl duchovním vůdcem dvou kardinálů a těší se v Církvi velkému uznání. 5. září o půlnoci, když se modlila růženec, měla Cetina vidění o ostrově Sicílii i o Itálii. Na město ukázal velký ukazováček. Viděla také bíle oděnou Matku Boží. Ta pak ukázala prstem na moře. Příští den 6. září došlo k silnému zemětřesení, jehož epicentrum leželo v moři nedaleko od Palerma. Zemětřesení bylo tak silné, že by bylo zničilo celé město, kdyby se ocitlo v jeho středu. P. Matteo řekl, že Ježíš má se Sicílií slitování a na přímlovu Matky Boží město ušetřil. Prezident Cuffaro řekl ve zprávách RAI 3: „Děkujeme Matce Boží, že uchránila Sicílii od zemětřesení.“ Jeho slova vysílalo i Radio Maria.

Nesmíme zapomenout, že Matka Boží žádala ve Fatimě i v Medjugorje, aby se lidé zasvětili jejímu Neposkrvněnému Srdci, a to nejen jednotlivci a rodiny, ale i celé národy. Portugalsko, které jediné to udělalo ihned, bylo na její přímlovu ušetřeno hrůz druhé světové války.

Z Maria heute 10/2005
přeložil IŠ

CO SI MYSLET O MEDJUGORJE?

Není možno popřít, že Medjugorje přineslo Církvi velmi mnoho a že je to velké místo milosti. Kdykoliv se mě někdo ptá, zda má jet do Medjugorje, nikdy neřeknu ne. Zde rozkvetlo něco, co na mnoha místech chybí, a to je především svatá zpověď a zcela normální liturgie. Proto mohu Medjugorje jediné doporučit, zvláště mladým, pak lidem, kteří nemohou uvěřit, a těm, kteří stojí daleko od Církve, ale i normálním katolíkům. Kdykoliv jsem tam zavítal, vždy jsem se vrátil obohacen mnoha milostmi.

Don Reto Nay

Druhý vatikánský koncil píše o liturgii: *Pozemská liturgie nám poskytuje něco jako předchut' účasti na liturgii nebeské. Tam se slaví ve svatém městě Jeruzalémě, k němuž směřujeme jako poutníci; tam sedí Kristus po Boží pravici a vykonává službu ve svatyni, v pravém stánku. V pozemské liturgii zpíváme s celým množstvím nebeských zástupů chvalozpěv slávy Pánu (SC 8).* Chceme-li se v dalším pokusit o to, abychom lépe pochopili účast andělů ve mši svaté, budeme sledovat její jednotlivé obřady. Tak získáme jasnější obraz o tom, jak nás andělé při tomto svatém dění provázejí.

Vyznání víry

Již na začátku mše svaté říkáme ve vyznání hříchů: *Proto prosím Matku Boží Pannu Marii, všechny anděly a svaté...* I když rubriky připouštějí i jiné formy kajicnosti, odpovídají všechny starší formě tohoto úkonu.

V obšírnějším znění staršího římského ritu zaznívá již v první části vyznání výslovně jméno **svatého Michaela archanděla**.

Jsmo dnes citlivější na sociální dimenze našeho chování. Je oprávněné vidět mezi těmi, kteří jsou postiženi důsledky našeho hříšného jednání, také svaté anděly?

Pater Cipriano Vaggagini, odborník v oblasti liturgie, nepřipouští o tom ve svém díle „Teologický smysl liturgie“ nejmenší pochybnost. Říká:

Hřích rozbíjí jednotu vztahů nejen mezi lidmi a Bohem a mezi lidmi a materiálním stvořením, ale také mezi anděly a lidmi (Vaggagini, Il senso teologico della Liturgia, Paoline, Roma 1965, 331).

Padlí andělé podněcují člověka nejen proti Bohu, ale i proti jeho andělům.

Jestliže tedy křest znamená naše smíření s Bohem, pak je to také smíření s anděly a v onen okamžik, ve kterém se stáváme skutečně jejich bratry, stáváme se členy Církve a předurčenými občany nebeského Jeruzaléma (tamt. 340).

KDE CHYBÍ PROSTÁ VÍRA?

V Africe roste Církev nejrychleji. V Německu se zavírají a prodávají kostely. Čím se liší Afrika od „unavené“ Evropy? Profesor Obiora Ike, vedoucí institutu pro rozvoj, spravedlnost a mír v Enugu to vysvětluje takto:

Řekl jste, že Nigérie je země, která produkuje kněze. Odkud se bere tato dynamika?

Já si myslím, že přichází od Ducha Svatého. Duch Svatý umožňuje, abychom Boží hlas slyšeli a také ho přijímali. Lid v Nigérii je velice otevřený Božimu Duchu. S deseti tisíci kandidáty kněžství je dnes Nigérie v tomto směru daleko před ostatními zeměmi. Nigérie bude posílat své misionáře do celého světa...

Jestliže Bůh dále povolává lidi, a semináře v Evropě zejí prázdnotou, znamená to, že v Evropě volá méně?

Koho však má v Evropě po-

volat: rodí se zde stále méně dětí. Kde se nerodí děti, nemá Bůh koho povolovat.

Přesto jsou určité výhřady vůči kněžím z Afriky, kteří by zde mohli působit. V čem to spočívá?

Domnívám se, že mizí víra i u těch, kteří řídí Církev. Dostáváme se tu k manažerským strukturám, které v našem úkolu hlásání evangelia nemají co dělat.

Jestliže si nositelé úřadu myslí, že je třeba zavřít a prodát kostely, protože chybí peníze, pak máme především co do činění s otázkou víry.

Die Tagespost 12. 6. 2007

Tak se smíme při vyznání hříchů obracet také na svaté anděly a především na svého anděla strážce. Protože jsme andělům povinni svou láskou, můžeme se proti nim také provinít, ať už pro nedostatek úcty a pozornos-

jich přímlovou (KKC 336), ujišťuje nás Církev svatá.

Svatý anděl plane velkou horlivostí pro Boha. Je také vždy obráncem Boží důstojnosti a Božích práv. Člověk bude z každého hříchu skládat účty a je od ně-

Přítomnost andělů při mši svaté

ti (srov. Ex 23,21n), nebo pro nedostatek lásky, která se podle Pánových slov projevuje také poslušností.

I my jsme pro svého anděla strážce Bohem svěřeny poklad, který mu nemůže být lhostejný. Jemu nesmírně záleží na naší spásě a věčném štěstí, možná více než nám samotným. Dbá na naši svobodu a vždy ji respektuje, ale nemůže se ho nedotknout, když zhřešíme.

V druhé části vyznání hříchů se nyní modlíme: *Proto prosím Matku Boží Pannu Marii, všechny anděly a svaté a vás bratři, abyste se za mne u Boha přimlouvali. Zde se výslovně zmiňujeme o svatých andělech, protože jsou podobně jako svatí našimi přímlovci. Známe je spíše jako Boží vyslance, ale lidský život je obklopen ochranou andělů a je-*

ho požadováno pokání (srov. Mt 12,36). Anděl nás neodsuzuje a nezavrhuje, jak to činí padlí andělé (srov. Zj 12,10), nýbrž nás vyzývá k obrácení a k polepšení. Anděl strážný je náš přímlovce u Boha a zasazuje se za nás u něho. Proto nás vždy znovu vybízí k přijetí svátosti pokání.

Zpěv Gloria – andělský chvalozpěv

Jejich chvalozpěv při Kristově narození: „Sláva na výsostech Bohu...“ (Lk 2,14) nepřestal znít ve chvalozpěvu Církve (KKC 333). K tomuto chvalozpěvu zve Církev svatá v této chvíli, protože poselství andělů platilo pastýřům jako pokorným a kajícím lidem: Nebojte se, zvěstují vám velikou radost... Dnes se vám narodil Spasitel (Lk 2,10n). Gloria po vyznání hříchů je po-

selství andělů: Jsou vám odpustěny hříchy!

I svatému Josefu vysvětluje anděl o Ježíšovi: *On osvobodí svůj lid od hříchů! (Mt 1,21).*

Když v úkonu kajicnosti pokorně prosíme o odpuštění, pak Bůh obnovuje, tak říkajíc, původní řád: spojuje nejen člověka s Bohem, ale také anděly s lidmi. O Velikonocích, kdy obzvláště slavíme tajemství vykoupění, zazní při zpěvu Gloria slavnostně zvony, jako bychom slyšeli přítomnost nesmírného nebeského zástupu, který zpíval na betlémské pláni a poprvé těmito slovy chválil Boha.

Hlásání evangelia

Po úkonu kajicnosti, Gloria, modlitbě a čtení následuje hlásání evangelia, kázání a vyznání víry jako závěr bohoslužby slova.

Obnovené přátelství s anděly nám pomáhá lépe porozumět Božimu slovu, jehož jsou andělé služebníky a prostředníky.

Jsou zde od stvoření světa a v průběhu celých dějin spásy.

Hlásají zblízka i zdáli spásu, ohlašují narození a povolání, stojí po boku prorokům.

Jsou to andělé, kdo „evangelizují“ (srov. Lk 2,10), když ohlašují vtělení a zmrtvýchvstání Krista (KKC 332 a 333).

Před čtením evangelia modlí se nejdříve kněz v tiché modlitbě. Nemáme podobnou modlitbu pro ty, kteří této zvěsti naslouchají, i když by byla jistě užitečná. Vzpomeňme si anděla, který poslal etiopskému úředníkovi jáhna Filipa, aby mu vysvětlil Písmo svaté (srov. Sk 8,26–40).

Svatý František Saleský měl obyčej před každým kázáním vyzvat anděly strážné svých posluchačů, aby osvětili své chráněnce tak, aby mohli správně pochopit pravdy víry, a vyprosili jim také sílu tyto pravdy také uvést do života. Prosme svého anděla strážce, abychom správně chápali Boží slovo a také ho v životě žili.

Z-sks- 35/2007 přeložil -lš-

Benedikt XVI. nám v katechezích o postavách velkých církevních Otců dává také nahlédnout do dějin Církve v prvních staletích a zavádí nás do oněch končin Blízkého východu, kde byly kdysi kvetoucí křesťanské diecéze a obce. Jenže to všechno jako by zmizelo z povrchu zemského. Není to přímo nápadné, že právě všechna ta místa, k nimž se tak těsně vážou dějiny spásy, ať už jsou to dávnověké dějiny Starého zákona, nebo místa pozemské vlasti našeho Pána a vzniku a prvotního obdivuhodného rozvoje Božího království, ta všechna už dávno nejsou územím křesťanským, ale islámským? Nevyznívá to navíc přímo jako výsměch, že toto „náboženství“ je ve skutečnosti nesourodá směs arabského pohanství a zcela překrouceného judaismu a křesťanství? Jeho „prorok“ ho vydává za zjevení archanděla Gabriela, které začal hned šířit ohněm a mečem. Abychom si udělali alespoň letmý obrázek o násilné expanzi islámu, zopakujme si, že Mohamed jako vítěz vtáhl do Mekky roku 630. Již roku 639 dobyli kalifové Sýrii, 641 Palestinu a Egypt, 651 Persii, 711 celé Španělsko, 827-902 měli v moci Sicílii a 916 byli usazeni v Tarentu a Bari.

Co se stalo s křesťany v těchto muslimy obsazených oblastech? V církevních dějinách se o nich mnoho nedočteme. Víme jen, že na územích, která výbojní vyznaváči islámu obsadili, vystavili křesťany takovému nátlaku, diskriminaci a trestům, že zde křesťanství prakticky zaniklo. Zatímco krev mučedníků v pohanské římské říši se stala semenem nových křesťanů, islámu se podařilo křesťany postupně zcela potlačit. Kolik bylo těch, kteří v tomto procesu dlouhodobé a cílevědomé likvidace pravé víry položili za Krista život, se dovíme až někdy na věčnosti. Těm křesťanským menšinám, které jako ostrůvky přetrvávaly v islámském obležení, jsme bohužel věnovali velmi malou pozornost. Upozornily nás na sebe teprve nyní, když je nerozvážné a ziskuchtivé americké vojenské zásahy v Kuvajtu a v Iráku přivedly do situace nebyvalého útisku a pronásledová-

Před Lepantem a po něm

ní, takže se jejich osud stal skutečně tragickým.

Neměli bychom si ve vlastním zájmu klást otázku, co mohlo být příčinou, že právě původní kolébku kdysi tak kvetoucího křesťanství postihl takový osud? Nemá na tom svůj podíl také skutečnost, že zde rozkvetlo nejen mnišství a vynikající církevní Otcové, ale že se zde rozmohlo také zhoubné bludné učení, kterému propadla i velká část pastýřů? Je to náhoda, že islám vznikl mezi Araby, kam biskup Teofil šířil nikoliv autentické křesťanství, ale ariánství, které popírá Ježíšovo božství? Nenaplnila se výstražná slova Apokalypsy: „Mysliš si: Jsem bohatý, mám všeho dost, nic nepotřebuji, a nevíš, že jsi ubohý, politováníhodný, chudý, slepý a nahý?“ Nedošlo zde k naplnění výstrahy: – Pohnu tvým svícem?

V takových otázkách bychom mohli pokračovat. Nejsou to otázky jen akademické, protože odpovědi na ně mohou být pro nás významné, vzhledem k dnešnímu Západu se může přihodit to, co se přihodilo severní Africe a Malé Asii, a jakoby na oplátku titulárním biskupům v Africe budou přidělována zaniklá biskupství na evropském kontinentu.

Při pohledu na nesmírné a dlouhodobé strádání a ztráty, které islám způsobil a působí křesťanství, nás mimoděk napadnou slova svatého Pavla o „ostnu, satanově poslu“, který mu byl poslán, aby ho bil do tváře, aby nezpychl. Když máme před očima, co všechno již Církví tento „osten“ způsobil, oceňujeme, jak velkým darem bylo pro evropské křesťanství, že byla odvrácena muslimská okupace Evropy, k čemuž značnou měrou přispělo vítězství v bitvě u Lepanta v roce 1571.

Kdo jen trochu zná situaci v islámských státech, sotva by si přál žít v takových poměrech jako v Íránu či Turecku. Že k tomu již před čtyřmi stoletími nedošlo, měli by alespoň jednou za rok vždy 7. září věřící i nevěřící, katolíci i nekatolíci, ba i nepřátelé Církve děkovat papeži sv. Piu V. Má na zastave-

ni osmanské záplavy dvoji zásluhu. Nejenže proti ní jako státník zorganizoval vytvoření spojenecké flotily, ale především jako hlava katolické církve zorganizoval této početné slabší vojenské síle také nezbytnou nadpřirozenou pomoc Panny Marie Vítězné, bez které by křesťanské loďstvo nemohlo zvítězit.⁽¹⁾ Z toho je také zřejmé, že náboženství se tu osvědčilo nikoliv jako soukromá, ale svrchovaně veřejná záležitost. Veřejná modlitba svatého růžence nezachránila od osmanského moru pouze křesťany, ale všechny, v tomto případě i budoucí pokolení; včetně nevěřících.

Vděčnost nás katolíků k svatému Piu V. jde ovšem ještě mnohem dále, protože tento papež postavil hráz nejen proti Turkům. Tim, že uvedl důsledně do života reformy Tridentského koncilu, postavil také hráz proti protestantismu, který rovněž ohrozil katolickou církev, mimo jiné tím, že ji připraví o její dva stěžejní sloupy, a to je Eucharistie a úcta k Panně Marii. Jak viděl o tři sta let později ve svém významném vidění svatý Jan Bosko, právě tyto dva sloupy budou její poslední bezpečnou záchranou v jiné, mnohem horší bitvě, než byla ona bitva u Lepanta: při rozhodujícím útoku Satana a jeho spojenců. K tomuto prorockému vidění se však vrátíme v souvislosti s devadesátým výročím posledního fatimského zjevení. Zatím si ještě připomeňme, že svatému Piu V. také vděčíme za onu posvátnou podobu římské liturgie, jaká se slavila v katolické církvi celá čtyři staletí a kterou nyní Benedikt XVI. po čtyřicetileté odmlce opět vrací na její místo. A v této souvislosti mu také vděčíme za konečnou podobu onoho základního stavebního kamene svatého růžence, totiž modlitby Zdrávas Maria, kterou tři roky před Lepantem vložil v dnešním znění do Římského breviáře.

V současné době ovšem islám opět zvedl hlavu a stal se vážnou starostí a hrozbou nejen Evropě, ale celému světu. Vidíme stále jasněji projevy jeho ducha násilí, ne-

snášenlivosti a nepřátelství, který je v naprostém rozporu s duchem evangelia. Jako vyznaváči a učedníci evangelia se nemůžeme spokojit s tím, že budeme hledat cesty, jak s muslimy vyjít a vydržet. Nemůžeme nám přece být lhostejné, že islám drží miliony lidí v temnotě pověr a velmi houževnaté, tvrdošíjně a navíc výbojně nevědomosti. Sta tisíce křesťanů ohrožuje a působí jim nesmírné utrpení. Je naší povinností vyrukovat proti němu se stejnou zbraní, jakou volil svatý papež Pius V.: s hlubokou vírou a vytrvalou společnou modlitbou. Je především naší povinností modlit se každodenně nejen za trpící křesťany, ale také za obrácení muslimů.

Za všemi překérnými situacemi a za veškerým násilím a zlobou, které sužují současný svět, stojí ovšem úhlavní nepřítel lidstva. A protože houfně přibývá těch, kteří ho nejrůznějším způsobem vyzývají a přivolávají, musí přibývat i těch, kteří ho účinnými modlitbami vyhánějí. Již před třemi lety prosil Giuglio Andreotti Svatého otce, abychom se vrátili k oněm třem zdrávasům a exorcismu „Svatý Michaeli, archanděli ...“⁽²⁾, které se Církev od dob Lva XIII. až do posledního koncilu denně modlila po mši svaté. Ale současně také musíme svět stále odevzdávat a zasvěcovat Bohu, jak to žádá Matka Boží. S blížící se slavností Ježíše Krista Krále je proto třeba včas žádat o nápravu zvláštního nedopatření: *Z Liturgického kalendáře pro české a moravské diecéze se z direktiv pro slavnost Ježíše Krista Krále zcela nepochopitelně vytratil stále platný pokyn: »Ve farních kostelích se dnes koná před vystavenou Nejsvětější Svátostí obnova zasvěcení lidstva Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu (litanie a modlitba „Nejsladší Ježíši, Vykupiteli lidského pokolení...“).* « Neodhazujeme tak lehkomyšlně své nejučinnější zbraně?

-Jš-

⁽¹⁾ Málo se ví o tom, že vrchní křesťanský velitel Juan Rakouský měl na význačném místě své lodi obraz Panny Marie Guadalupské.

⁽²⁾ Ovšem exorcismu i s tou nejpodstatnější větou: IMPERET ILLI DEUS – Ať mu Bůh přikáže – protože bez této prosby to není exorcismus.

ĐÁBLOVA BIBLE

Kodex gigas, tato obří kniha, obsahující souhrn středověké moudrosti a vzdělanosti, je největší rukopisnou knihou světa. Objevila se v chudém klášteře benediktinů v *Podlažicích* na počátku 13. století. Podle legendy vznikla prý tak, že ji za jedinou noc napsal s pomocí ďábla jakýsi mnich, kající se z těžkého hříchu. Kdysi dávno žil v podlažickém klášteře u *Chrudimi* ve východních Čechách mnich, který se dopustil těžkého zločinu a měl být potrestán zasedlím zaživa. Tato vyhlídka ho přiměla k pošetilému pokusu o záchranu. Nabídl se, že k odčinění své viny a pro slávu klášterního bratrstva napíše největší knihu, jakou svět viděl, a to za jedinou noc. Nikdo ovšem nevěřil, že by to dokázal a mohl se tak vyhnout spravedlnosti; i přinesli mu kůže, brka, inkoust a mnich začal při mdlém svitu kahanu psát: opisovat Bibli. Psal zoufale, o půlnoci mu však bylo jasné, že to nestihne. Nevědaje jiného východiska, rozhodl se povolání ku pomoci ďábla. Ten – jako vždy v obdobných případech – se okamžitě dostavil.

Mnich zaprodal svou duši, dohoda byla rychle stvrzena a pekelník se dal s nechutí (opisovat Bibli!), leč svízně do díla. A za svítání tu byla kniha obrovská a nádherná. Mnich k ní přičinil pouze jedno: podobiznu ďábla. Je na stránce 290 a je vysoká skoro půl metru. Udělal to z vděčnosti. Je ušetřen hrozičím trestu. Život se mu však mění v peklo. Nemá ve světě stání. Hnán výčitkami svědomí prchá z místa na místo, až po dlouhém bloudění klesá před sochou Panny Marie, již prosí za spásu své duše. Matka Boží vyslyší kajícího a posílá anděly, aby se dali s ďáblem v zápas. Ti vítězí a vracejí se snu bezbožníkův opis duše. Je nejvyšší čas, neboť mnich právě umírá. Jeho duši, vysvobozenou z hříšného těla, odnášejí andělé do nebe...

Jde o velmi velkou knihu. Její dřevěné desky měří 920 x 505 x 22 mm. Obsahují 312 pergamenových fólií, tzn. 624 stran, původně bylo 320 listů, 8 někdo v minulosti vyřizl. K sepsání knihy bylo tedy zapotřebí kůže asi 160 oslů nebo mezků. V knize je latinsky vepsána celá Bible, *Starý a Nový zákon*, *Kosmova kronika česká* a řada dalších traktátů a menších spisů, kalendář s nekrology, seznam podlažického bratrstva, zakladná a dobové záznamy. Také výzdoba knihy je ojedinělá. Písmo je skutečný krasopis, pisař knihy byl i jejím grafikem, písmo zůstává beze změny v celém rozsahu, který však musel vznikat po léta. Není zde poznat únava, nemoci, horko ani chlad, ve kterém musel pisař pracovat. Výjimky jsou zde jen na několika stranách. Zdá se tedy, jako by skutečné dílo vzniklo naráz, během jediné noci. Kodex se dostal do rudolfinských sbírek uměleckých děl a kuriozit a po obsazení Prahy švédskými vojsky na konci třicetileté války v roce 1648 byl odvezen do Stockholmu, kde je dodnes.

Podle: *Bártl, S. – Kostecký, J.: Ďáblova bible. Tajemství největší knihy světa. Paseka, Praha, Litomyšl, 1993*

TELEVIZE NOE

■ Vysílání denně 8.00 – 13.00 a 16.00 – 01.00

■ Denně: 8.00; 16.00 – Programová nabídka TV NOE

Podrobnosti na www.tvnoe.cz ■ Změna programu vyhrazena.

Ne 7. 10.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Malé biblické příběhy (8) 8.10 Na koberečku 8.25 Tři svišti (3. díl) – Křiklouni 8.35 Thajsko 9.30 Proměny zahrady – říjen 10.30 Mše svatá z kostela sv. Václava v Ostravě s farností Štípa (L) 11.53 Z pokladů duše 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. (L) 12.15 Omluvy, omluvy, omluvy. (11. díl) 12.45 Hornolidečko: Valašská Polanka 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Hlubinami vesmíru 17.00 Johann Sebastian Bach: Matthäus-Passion (Matoušovy pašije) (L) 19.00 Ježíš – království bez hranic (21/26) (P) 19.25 Hornolidečko: Valašská Polanka 19.35 CHKO Moravský kras – Povodí Punkvy 19.50 Čtème z křesťanských periodik 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava dies (449) 20.35 Planetshakers (1/2) (P) 21.35 Sedmibolestná 22.00 Misijní magazín 23.05 Thajsko 23.55 Cesty za poznáním: Národní park Acadia 00.40 Exit 316 (5. díl): Opuštění 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Po 8. 10.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Ještě mám hlavu, jazyk, zručné ruce 8.30 Na koberečku (28) 8.45 Čtème z křesťanských periodik 9.00 Noční univerzita: PhDr. Josef Zeman – Těžkosti v manželství 10.00 Cesty za poznáním: Taj Mahal (Indie) 10.30 Octava dies (449) 11.00 Pro vita mundi s Janem Tomičkem 11.40 Tři svišti (3. díl) – Křiklouni 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Pro vita mundi (23) 12.45 CHKO Moravský kras – Povodí Punkvy 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Sýrie – kolébka křesťanství 16.35 Centrum pro rodinu a sociální péči Ostrava 17.05 Exit 316 (5. díl): Opuštění 17.25 Hornolidečko: Valašská Polanka 17.35 Bateria (říjen) 18.05 Nepotřebují litost, potřebují pomoc 18.35 Tři svišti (4. díl) – Nadílka 18.45 Proměny zahrady – říjen 19.00 Bolivijská barokní hudba (L) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Čína 21.05 Na koberečku (29) (P) 21.20 Přírodní krásy Ameriky (10/13) 21.55 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet, OCarm ThD. – Když mě to v kostele nebaví 23.00 Planetshakers (1/2) 00.30 Cesty za poznáním: Taj Mahal (Indie) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Út 9. 10.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Čína 8.55 Pro vita mundi s Janem Tomičkem 9.40 Cesty za poznáním: Shekawati 10.10 Hlubinami vesmíru (9) 11.25 Hornolidečko: Valašská Polanka 11.40 Tři svišti (4. díl) – Nadílka 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Johann Sebastian Bach: Krása ticha 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Sedmibolestná 16.35 Pro vita mundi s Janem Tomičkem 17.15 Omluvy, omluvy, omluvy. (11. díl) 17.45 CHKO Moravský kras – Povodí Punkvy 18.05 Bateria (říjen) 18.35 Tři svišti (5. díl) – Nebezpečí 18.45 Proměny zahrady – říjen 19.00 Léta letí k andělům – P. Jiří Čepl 19.30 Přírodní krásy Ameriky (11/13) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Misijní magazín (15) 21.10 Archandělské klíče 21.40 Hornolidečko: Valašská Polanka 21.50 Exit 316 (5. díl): Opuštění 22.10 Tandem kvíz (X1) 22.45 Omluvy, omluvy, omluvy. (11. díl) 23.15 Octava dies (449) 23.45 Pro vita mundi (23) 00.25 Cesty za poznáním: Shekawati 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

St 10. 10.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Atlas Charity: Frenštát 8.10 Ještě mám hlavu, jazyk, zručné ruce 8.45 Hlubinami vesmíru (9) 9.45 Exit 316 (5. díl): Opuštění 10.05 Cesty za poznáním: Řím 10.30 Generální audience papeže Benedikta XVI. (L) 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Centrum pro rodinu a sociální péči Ostrava 12.35 Sedmibolestná 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet, OCarm ThD. – Když mě to v kostele nebaví 17.05 Proměny zahrady – říjen 17.20 Studio AHA (7) (P) 18.05 Cesty za poznáním: Borobudur 18.15 Exit 316 (6. díl): Image (P) 18.35 Mašinky (5. díl) 18.45 Katolíci v Moskvě (P) 19.10 Pro vita mundi s Janem Tomičkem 19.55 Z pokladů duše 20.00 Křižovatky Dany Němcové (P) 20.30 Čína 21.30 Atlas Charity: Javorník 21.35 Hornolidečko: Lačnov 21.45 Noční univerzita: PhDr. Josef Zeman – Těžkosti v manželství 22.45 Záznam přenosu z generální audience papeže Benedikta XVI. 00.10 Tandem kvíz (X1) 00.45 CHKO Moravský kras – Povodí Punkvy 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Čt 11. 10.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Centrum pro rodinu a sociální péči Ostrava 8.35 Dětská televize (zář) 9.00 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet, OCarm ThD. – Když mě to v kostele nebaví 10.05 Čína 11.00 Hornolidečko: Lačnov 11.15 Cesty za poznáním: Taj Mahal (Indie) 11.40 Tři svišti (5. díl) – Nebezpečí 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Katolíci v Moskvě 12.35 Přírodní krásy Ameriky (11/13) 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Kyklady 17.00 Ještě mám hlavu, jazyk, zručné ruce 17.30 Sýrie – kolébka křesťanství 18.00 Tandem kvíz (X2) 18.35 Tři svišti (6. díl) – Uříňkanec 18.45 Proměny zahrady – říjen 19.05 Katolíci v Moskvě 19.30 Octava dies (449) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Pro vita mundi s Bedřichem Jettelinou (P) 20.50 Cesty za poznáním: Taj Mahal (Indie) 21.20 Ještě mám hlavu, jazyk, zručné ruce 21.50 Křižovatky Dany Němcové 22.15 Atlas Charity: Javorník 22.25 Exit 316 (6. díl): Image 22.45 Centrum pro rodinu a sociální péči Ostrava 23.15 Noemova pošta (zář) 00.45 Cesty za poznáním: Taj Mahal (Indie) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Pá 12. 10.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Křižovatky Dany Němcové 8.35 CHKO Moravský kras – Povodí Punkvy 8.50 Katolíci v Moskvě 9.15 Misijní magazín (15) 10.20 Cesty za poznáním: Shekawati 10.50 Na koberečku (29) 11.05 Ještě mám hlavu, jazyk, zručné ruce 11.40 Tři svišti (6. díl) – Uříňkanec 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Ježíš – království bez hranic (21/26) 12.30 Tandem kvíz (X2) 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Záznam přenosu z generální audience papeže Benedikta XVI. 17.30 Katolíci v Moskvě 18.00 CHKO Moravský kras – Povodí Punkvy 18.15 Exit 316 (6. díl): Image 18.35 Tři svišti (7. díl) – Klouzačka 19.00 Koncert: Výročí 440 let od narození Claudia Monteverdiho (L) 20.30 Kyklady 21.30 Sýrie – kolébka křesťanství 22.00 Misijní magazín (15) 23.05 Cesty za poznáním: Shekawati 23.35 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet, OCarm ThD. – Když mě to v kostele nebaví 00.15 Proměny zahrady – říjen 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

So 13. 10.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Malé biblické příběhy (9) 8.10 Studio AHA (7) 8.50 Ježíš – království bez hranic (21/26) 9.15 Eso vision 9.45 Čtème z křesťanských periodik 9.55 Bateria (říjen) 10.25 Tandem kvíz (X2) 11.00 Pro vita mundi (23) 11.45 Mašinky (6. díl) 11.55 Malé biblické příběhy (9) 12.05 Přírodní krásy Ameriky (11/13) 12.35 Centrum pro rodinu a sociální péči Ostrava 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Léta letí k andělům – Rev. Jaroslav Kratka 16.30 Sýrie – kolébka křesťanství 17.00 Noční univerzita: PhDr. Josef Zeman – Těžkosti v manželství 18.00 Bateria (říjen) 18.35 Mašinky (6. díl) 18.45 Krkonošský národní park 19.00 Eso vision 19.30 Jen jeden plat 20.00 Malé biblické příběhy (9) 20.05 Babájama (P) 20.35 Křižovatky Dany Němcové 21.05 Exit 316 (6. díl): Image 21.30 Katolíci v Moskvě 22.00 Sýrie 22.55 Noční univerzita: Kateřina Lachmanová – Úskalí služby 23.55 Johann Sebastian Bach: Krása ticha 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Ne 14. 10.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Malé biblické příběhy (10) 8.10 Na koberečku (29) 8.25 Tři svišti (7. díl) – Klouzačka 8.35 Čína 9.30 Trnavské zhradní slavnosti 9.45 Pro vita mundi s Bedřichem Jettelinou 10.30 Mše svatá z kostela sv. Václava v Ostravě s farností Kravaře (L) 11.53 Z pokladů duše 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. (L) 12.15 Křižovatky Dany Němcové 12.45 Hornolidečko: Lačnov 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Katolíci v Moskvě 16.35 Hlubinami vesmíru (9) 17.35 Archandělské klíče 17.55 Malé biblické příběhy (10) 18.00 Ježíš – království bez hranic (22/26) (P) 18.30 Babájama 19.00 Řím 19.30 Hornolidečko: Lačnov 19.40 Krkonošský národní park 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava dies (450) (P) 20.35 Planetshakers (2/2) – záznam 21.35 Katolíci v Moskvě 22.00 Misijní magazín (15) 23.05 Čína 23.55 Kyklady 00.40 Exit 316 (5. díl): Opuštění 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Bratři dominikáni z kláštera v Uherském Brodě Vás srdečně zvou na tradiční RŮZENCOVOU POUTĚ.

Program: 6. října (sobota) – 7.00 a 16.00 – mše sv. v klášterním kostele ● 18.30 – světelný průvod z farního kostela ● 19.00 – mše sv. v klášterním kostele ● 21.00 – noc mladých s Marií – růženec, adorace a hudební pásmo ... (do 24.00)

7. října (neděle) – 6.00 a 7.30 – mše sv. v klášterním kostele ● 9.00 – mše sv. ve slovenském jazyce ● 10.30 – **SLAVNOSTNÍ MŠE SVATÁ** – hlavní celebrant J. M. Lukáš Evžen Martinec, OSA (opat) ● 15.00 – mše sv. kněžského semináře z Olomouce ● 16.00 – loretánské litanie a rozloučení s poutníky ● 18.30 – mše sv. v klášterním kostele.

SVATÝ HOSTÝN – Duchovní obnova pro rodiny s dětmi 26. – 28. 10. 2007

Téma: „Jaké místo má Bůh v našem životě, manželství, rodině?“ Během programu pro rodiče se budou o děti starat pečovatelé. Program pro děti: katecheze, soutěže a hry pro starší děti, hlídání batolat. Duchovní obnovu vede P. Jan Mach.

Cena za osobu a víkend s plnou penzí: pokoj s WC: dospělí a děti nad 12 let – 790 Kč, děti do 12 let – 640 Kč, pokoj bez WC: dospělí a děti nad 12 let – 690 Kč, děti do 12 let – 540 Kč, děti do tří let zdarma - bez nároku na lůžko a stravu, příspěvek na pečovatele pro děti 360 Kč na rodinu/víkend.

Informace a přihláška ke stažení na www.rodinnyzivot.cz, adresa: Centrum pro rodinný život, Biskupské nám. 2, 772 00 Olomouc, tel.: 587 405 250, e-mail: rodina@arcibol.cz.

Milí přátelé a příznivci stavby **poutní Kaple Božího Milosrdenství** (dále jen KBM) a sv. sestry Faustyny.

Co nejsrdečněji Vám děkujeme za všechny dary, které jste doposud zaslali. Díky jim je celá KBM před dokončením. V současné době se vybavuje interiér kaple; po vydláždění budou nainstalovány lavice, vyrábí se oltář, sedes, ambon a svatostánek. Současně necháváme malovat obraz Božího Milosrdenství v životní velikosti. Je dlážděno prostranství před kaplí.

Na účel vybavení KBM a vnějšího poutního areálu jsme museli založit nový účet 19-1623728369/0800 a dále Vás prosíme o Vaše finanční příspěvky na varhany této kaple a dobudování celého poutního areálu. Za Vaše dary děkuje P. Pavel Habrovec a farníci římskokatolické farnosti Jámy.

Zároveň si Vás dovoluujeme pozvat na **pouť ke sv. Faustyně**, která je spolupatronkou Kaple Božího Milosrdenství ve Slavkovicích (u Nového Města na Moravě). Hlavním celebrantem bude P. Erik Tvrdoh, farář ze Svojanova. Mši sv. bude doprovázet dětský sbor a schola. Poutní mše sv. bude **v neděli 7. října 2007 v 15.00 hod.** před poutní Kaplí Božího Milosrdenství.

Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory pořádá „**Duchovní cvičení pro osamělé seniory a další zájemce**“ s P. Janem Rybářem SJ. **Termín: 22. – 25. 10. 2007.** Cena: 990 Kč za osobu (ubytování a plná penze). Místo: Marianum, Janské Lázně.

Informace a přihlášky: Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 661, mobil: 737 215 328 nebo 739 925 941, e-mail: dcs@diecezezhk.cz.

Brněnský **Den s cihlou** – veřejná charitativní sbírka, která pomáhá lidem s mentálními postižením a autismem s integrací do společnosti a na cestě k běžnému životu mimo velké ústavy, **proběhla 20. září 2007** v ulicích Brna a v nákupním centru Olympia. Finanční hotovost, která byla vybrána, činí **19 854,50 Kč**. Výtěžek veřejné sbírky Den s cihlou bude použit na projekt „Chráněné bydlení sv. Michaela“. Tento projekt je určen dospělým lidem s mentálními postižením a autismem. Sběrka byla pokračováním známé Akce cihla, která již osmým rokem pomáhá lidem s mentálními postižením na cestě k samostatnosti a nezávislosti, na cestě k běžnému životu mimo velké ústavy. V letošním roce proběhla Akce cihla v dubnu na brněnském výstavišti v rámci Stavebního veletrhu. Finanční výtěžek činil 33 943 Kč. Další pokračování veřejné sbírky proběhlo v ulicích města Brna a nákupních centrech v červnu. Finanční výtěžek činil 203 614,50 Kč.

Veškeré informace o Oblastní charitě Brno naleznete na internetové adrese www.brno.caritas.cz, Michaela Kovalová, asistent PR a dobrovolnictví, Oblastní charita Brno, Žižkova 3, 602 00 Brno, tel.: 545 210 672, mobil: 604 243 104, e-mail: michaela.kovalova@caritas.cz.

Liturgická čtení

Neděle 7. 10. – 27. neděle v mezidobí

1. čt.: Hab 1,2-3; 2,2-4

Ž 95(94),1-2.6-7b.7c-9

Odp.: 7c-8a (*Kéž byste dnes uposlechli jeho hlas! Nezatvrzujte svá srdce!*)

2. čt.: 2 Tim 1,6-8.13-14

Ev.: Lk 17,5-10

Slovo na den: **Přepásej se a obsluhuj.**

Ev.: Lk 11,1-4

Slovo na den: **Říkejte: „Otče.“**

Čtvrtek 11. 10. – ferie

1. čt.: Mal 3,13-20a

Ž 1,1-2.3.4+6

Odp.: Ž 40(39),5a (*Blaze tomu, kdo svou naději vložil v Hospodina.*)

Ev.: Lk 11,5-13

Slovo na den: **Ducha Svatého těm, kdo ho prosí.**

Pátek 12. 10. – nez. pam. sv. Radima

1. čt.: Jl 1,13-15; 2,1-2

Ž 9(9A),2-3.6+16.8-9

Odp.: 9a (*Podle práva bude Hospodin soudit svět.*)

Ev.: Lk 11,15-26

Slovo na den: **Vyháním zlé duchy prstem Božím.**

Sobota 13. 10. – nez. sobotní pam. P. Marie

1. čt.: Jl 4,12-21

Ž 97(96),1-2.5-6.11-12

Odp.: 12a (*Radujte se, spravedliví, v Hospodinu!*)

Ev.: Lk 11,27-28

Slovo na den: **Blahoslavený život, který tě nosil.**

Pondělí 8. 10. – ferie

1. čt.: Jon 1,1-2.1.11

Jon 2,3.4.5.8

Odp.: srov. 7c (*Ze záhuby jsi vyvedl můj život, Hospodine!*)

Ev.: Lk 10,25-37

Slovo na den: **Staral se.**

Úterý 9. 10. – nez. pam. sv. Dionýsia nebo sv. Jana Leonardiho

1. čt.: Jon 3,1-10

Ž 130(129),1-2.3-4.7b-8

Odp.: 3 (*Budeš-li uchovávat v paměti viny, Hospodine, Pane, kdo ob stojí?*)

Ev.: Lk 10,38-42

Slovo na den: **Děláš si starosti a znepokojuješ se.**

Středa 10. 10. – ferie

1. čt.: Jon 4,1-11

Ž 86(85),3-4.5-6.9-10

Odp.: 15b (*Ty jsi, Pane, váhavý*

k hněvu a svrchovaně laskavý.)

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 7. 10.	PO 8. 10.	ÚT 9. 10.	ST 10. 10.	ČT 11. 10.	PÁ 12. 10.	SO 13. 10.
Antifona	1028	1044	1060	1075	191	1106	1666
Žalm	783	783	786	783	783	785	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1029	1045	1061	1076	191	1107	1666
Antifony	1030	1046	1062	1076	192	1107	1123
Žalmy	1030	1046	1062	1076	193	118	1124
Kr. čtení a zpěv	1033	1049	1065	1079	195	1111	1668
Antifona k Zach. kantiku	719	1049	1065	180	195	1557	1669
Prosby	1033	1049	1065	180	195	1111	1655
Záv. modlitba	719	1050	1556	180	196	1557	1656
Modlitba během dne:							
Hymnus	1034	1050	1066	181	196	1112	1127
Antifony	1035	1051	1066	181	197	1113	1128
Žalmy	1035	1051	1067	181	197	1113	1128
Krátké čtení	1037	1054	1069	184	1100	1115	1130
Záv. modlitba	719	1054	1069	184	1100	1116	1131
Nešpory:							
Hymnus	1024	1039	1055	1071	185	1101	1117
Antifony	1025	1040	1056	1071	186	1102	1118
Žalmy	1025	1040	1057	1072	187	1102	1118
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1059	1074	189	1105	1120
Ant. ke kant. P. M.	719	720	1059	1074	190	1105	1557
Prosby	1028	1043	1059	1074	190	1105	1121
Záv. modlitba	719	719	1060	1556	190	1106	1557
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Prodejna na Dolním nám. v Olomouci bude otevřená v roce 2007 o těchto sobotách: 6. 10. • 13. 10. • 20. 10. • 27. 10. • 10. 11. • 1. 12. • 8. 12. • 15. 12. • 22. 12.

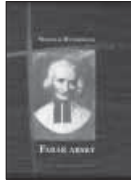
ABC BIBLE

Mike Beaumont • Z angličtiny přeložila Radka Brahová

Přehledný průvodce Biblí pro každého s mnoha fotografiemi, ilustracemi, mapami, tabulkami a časovými osami. Hlavním biblickým postavám jsou věnovány samostatné kapitoly. Tento průvodce nabízí také zamyšlení nad tím, jak Bible ovlivňuje naše životy.

Česká biblická společnost •

Křídový papír, váz., 200 x 245 mm, 126 stran, 392 Kč

FARÁŘ ARSKÝ

Wilhelm Hünermann • Z němčiny přeložila Eva Lajkeřová

Románový životopis sv. Jana M. Vianneye (1786–1859), faráře z Arsu. Na dramatickém pozadí knihy, tvořeném hrůzami Francouzské revoluce a napoleonských válek, usiluje tento neobyčejně čistý, upřímně zbožný, horlivý a skromný člověk o naplnění svého poslání – přispět k tomu, aby z lidských srdcí nevymizela víra.

Karmelitánské nakladatelství • Váz., A5, 264 stran, 249 Kč

ZÁPAS O ČLOVĚKA

Dominik Duka

Studie se snaží najít odpověď na otázku, kdo je člověk. Nejednává toto téma v celé šíři, ale zaměřuje se na pojetí člově-

ka ve světle biblického zjevení. Po úvodu, v němž se autor dotkne dnešních antropologických přístupů, se obracíme k náboženským, filozofickým a kulturním počátkům lidstva. Srovnáním starověkých textů nacházíme následně antropologická východiska starých předbiblických a mimobiblických kultur. Vlastní přínos práce představují kapitoly věnované biblické antropologii. Sledujeme v nich obsah a užití klíčových biblických pojmů, jako je srdce, duše, duch, dech, tělo, smrt, vzkříšení, „nebeský Adam“ nebo věčný život. Autor ukazuje, že základní články Charty lidských práv lze najít už na prvních stránkách Bible. Člověk není nesvobodné zvíře, spoutané hmotnou stránkou, ani pouhý duch, jenž chce utéci z vězení tohoto světa do neskutečné země idejí. Je „Adam“, bytost stvořená k obrazu Božímu. V Ježíši Kristu – Bohu, který se stal člověkem – pak člověk nachází nejvyšší a nejkrásnější zákon lidské důstojnosti.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 117 x 180 mm, 96 stran, 129 Kč

ČTYŘI OBDOBÍ MANŽELSTVÍ

Gary Chapman • Z angličtiny přeložila Eva Horová

Práce, která vychází z mnohaleté poradenské zkušenosti autora, dává čtenáři nahlédnout do jednotlivých období manželského života s jejich emocemi, postoji, způsoby jednání a atmosférou vztahu.

Návrat domů • Brož., A5, 140 stran, 169 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2

147/2002

P.P.

D + 1

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Matice cyrilometodějská s. r. o.